

1
 polskiej
 Akta „Ochrony” dotyczące Józefa Piłsudskiego
 z lat 1895 - 1914.

archiwum
 w Hoover Institution w Stanford (Kalifornia)
 znajduje się około 17 dokumentów, pochodzących
 z polskiej agendy Ochrony, zawierającej się przy
 tym do czasu działalności Józefa Piłsudskiego.
~~W tym czasie~~ Wartyjskiej ambasady w Londynie, dzięki
 uprzejmości dyrektora biura Siwackiego,
 kierownika działu polskiego w Hoover Institution
 oraz wielkiej pomocy Jana Werssa z katedry
 Harvarda, Józef Piłsudskiego w Nowym Jorku
 wysłał identyki tych dokumentów.

Dokumenty te odnoszą się do ~~okresu~~ lat 1895 -
 1914 i są albo pismami lub okoliczności ~~o~~ pe-
 renbureckiego Departamentu Policyjnego Ministerstwa
 Spraw Wielk Brytanii, albo raportami do agenc-

Ważne zachęcać do jego polubienia swoim studium.

Wury paraskiej. Agendami te, obok genealogii,
były najważniejszymi przedmiotami w pracowni
ochrony.

w latach 1885-1902

Przez ~~niektóre~~ lat Szymon ~~z~~ obu tytułów agend, był
Profr. Januarek Kaczkowski (1853-1911), wiceprezydent
rada stanu, najwybitniejszy pracownik politycznego
biurowości Ochrony¹ x) byk ~~któregoś~~ miał domowe,
orientowany z Francuzką. W 1873 r. był urzędnikiem
w kancelarii warszawskiego generała-gubernatora,
w 1874⁻⁶ w gubernatorskim kł w Kaliszu, w 1876 r.
był sędzią śledczym w gub. kowieńskiej, a rok później
w gub. Archangielskiej. ~~na tym samym stanowisku.~~
W 1878 r. został przydzielony do Ministerstwa Spra-
wiedliwości, a w 1883 do Departamentu Relacji Mini-
strowstwa Spraw Wewnętrznych do dyspozycji p. k.

x) Zame o nim zacytował z tomu VII dzieła "Padnienie
carskiego reżimu" pod redakcją P.E. Szewcowa, Moskwa,
1927, str. 403-4.

2
 Sudejkina, wspólnie z Włodkiem bratem w. Szwajcarski
 z Sergiejem Degajewym. W styczniu 1884 r., po
 zabójstwie Sudejkina, udał się do Lwowa celem
 odszukania miejsca zamieszkania żony Degajewa
 i obserwowania jej działalności. W 1885 został
 zatrudniony przez konsulat paryski i genewski
 agentem Delirany. Według planu opracowanego
 przez Raczkowskiego w noc 21 listopada 1886 r.
 (przepracowano) udał się do drukarni Naszkiej woli
 w Genewie, przyjechał zamknąć obrot 6,000 egz. lite-
 ratury polskiej i rozpracować po ulicach Genewy
 obrot 6 pułków (240 funtów) szwedzkiej. Mimo
 do drukarni ^{paradyż} i bardzo szybko została rozpracowana,
 lecz Raczkowski podobnie jak nakrył i zamknął
 w podobny sposób.
 Przez pierwsze lata 80-ych Raczkowski podjął

walcie z dnem Trichomirowym, która zalowagła
ty prezydentem jego do obrotu mowachylobo.

w Pasycie Raczowski wziętym z ^{Ordeuni Karanami} ^{Moreau z "Petit Parisien"} francuskimi (Calmette z "Figaro") ^{przeadnii} ^{publikacyjna} walczy z ^{publikowaniem} ^{neurotycznym} i jego ^{praca}, ^{publikacja} ^{Kontrowersyjne} ^{artykuly} i ^{broszury}. Nowizjati ^{blokada} ^{Kardakly} z ^{wybitnymi} ^{francuskimi} ^{politykami} ^{dotracniami} ^{komitwowalymi} ^{jak} ^{Delcasse} i ^{in.} i ^{prezydentem} ^{Loubet}. Wykazati ^{swiat} ^{duzga} ^{rola} w ^{stapunkam} ^{diploma-} ^{tycznym} i ^{wspoldzianam} w ^{zawarcia} ^{raportu} ^{francusko-} ^{rosyjskiego}. Potrymywac ^{szkie} ^{blotkie} ^{wosunki} z ^{wybitnymi} ^{przedstawicielami} ^{starego} ^{Katolickiego} ^{jak} ^{brakip} ^{Charmeton}, a ^{teozycy} z ^{kandydatem} ^{Sedochow-} ^{skim}, ^{glowog} ^{Kadeltio} ^{polkich} ^{zarzadzonych} z ^{Austria} i ^{domagati} ^{ty} w ^{wadzykanie} ^{odpoluczenia} ^{Koscioła}. w

2
 deż emancypacji Raczkowskiej znowu przypłył ^{w 1901 r.} ^{popiera} przez ^{seana XIII.}
~~1901 r.~~ Nowy minister spraw wewnętrznych Plehwe
 uwzględnił się odwołaniu do Raczkowskiego i ~~znowu~~
znowu dyktando w 1902 r. Raczkowski zamieszkał
 w Warszawie i w Paryżu. Jednak w 1905 r. gdy za-
 stępcą ministra spraw wewnętrznych był D.F. Tre-
 pow, Raczkowski powrócił do służby jako pierwszy
 adiutant wicedyrektora Departamentu Polityki, ~~które~~
 na prawach dyrektora całością zagadnień politycz-
 nych. Przewodził rozmowom z Japonem i przy jego
 pomocy udało się wciągnąć esera Rudenberga jako
 do współpracy z Ochronej. Podem Rudenberg zabił
 Gajonę. W grudniu 1905 Raczkowski kierował
 uwzględnianiami podniesienia kandydatury w Moskiewie. W 1906 r.
 za gdy premierem był Dostojewski, Raczkowski opuścił
 urzędnicze służby w polityce.

No 1. Okólnik Departamentu Łódzi Nr. 9160 z 2
Czerwca (st. st.) 1895r. do Wójtów gubernialnych,
Oberpolicmajstrów, naczelniczo oddziału rządowi mierzki
i ~~związki~~ programowych punktów.

Jako oskarżonych o przestępstwo działościami w interesie
wobudników Kowna (co doświ obecnym) wyznaczenia sy sędziacza
Józefa, syna Józefa, Piłsudskiego, zamieszkałego pod
nazwiskiem Józefa Grodzkiego i wojnowońskiego, oraz
mieszkańca Andrzeja, syna Feliksa, Kelceń, kłowych
miejsce zamieszkiwane jest wzmiane.

w związku z tym ~~Łódź~~ Dept Departament Łódzi ma zastrzyć władzę
odpowiednie władze o programowe kroki celem wymy-
ślanek wymienionych i, w razie ich odwołania,
nieurzędowa, uwzględniana i przekazana do dyspo-
zytsi naczelniczo Kowarskiego gubernialnego oddziału
rządowi mierzki, powiadomiony o tym Departament Łódzi.

Dep. Palcco uwaga ze pozycione dacia potradane
 informacie o Pitsudskim i Zelceme: 1) Pitsudski,
 Jozef syn Jozefa, szlachode gub. Kowenskiej, urodzony w
 1867. w mapelku Lutowo, powiatu Sutydomskiego, gub.
 Wlenskiej, wymanza trynsto - kadetelkiego, po uchw-
 cleniu gmnarzju w Wsime wstapil na uniwersytet
 w Chartom, leu szkolto tam nie ukanicy; kawaler,
 portada opca Jozefa. syna Protra, Pitsudskiego, zamiesz-
 kupaco w swym mapelku Tenenie, powiatu rosienickiego,
 gub. Kowenskiej. Matka zmorta. Bracia: Bronislaw, po-
 zbawiony wrelnek jnow i zeslany w 1887. wie 15 lat
 karongi na wyspe Sachalin; Adam i Karimien mieszkaie
 u opca, Jan, wychowanek gmnarzju wlenidzkiego, mieszka
 w Wsime, Kacper mieszka w Kibawie u swej ciotki z opca
 Afony, wedony Gedgobod i krotaci se w miedycznym g-
 mnarzju; siostry: Helena mieszka u opca. Zofia zamieszka
 w Wsima za mazi za dr. Kadencacep w Wsime, Marce mieszka

a oca, a Ludwika wychowuje try w kwaterach tudy-
 kune. Jozef Pittudelis byl oskarzony jako przestepca
 polityczny i w mysli Nastorino rozkaz z 8 kwiet-
 nia 1887r. zeslany zeslat do wschodniej Syberii pod
 obserwacje policy na okres trzech lat i zamiesz-
 kowal w gab. Irkutskiej. Po ukonczeniu terminu
 obserwacji obserwator Pittudelisy oskarzonego tajnie
~~obserwator~~ i, w mysli rozporzadzenia Min. Spraw
 Wewn. z 1893r., zabroniono mu przebywac w miastach
 uniwersyteckich, Twere i Nizhnim Nowogorodzie na
 okres trzech lat. W ostalnym czasie przebywal w
 gab. Kamskiej, gdzie w sierpniu 1897r. przyjel
 do kwatera, lecz tam go nie ^{od}znaleziono. W rozkazie
 z tym podano jego nazwisko w okolniku Nr. 5740 z
 25 sierpnia 1897r. & celem tajnej obserwacji policy po
~~czlone~~ Ministerstwa Wn. przez zamieszkanca.

nadzior

Cechy Pittudeligo: wzrost 2 amury 7 3/4 wierska, ~~1897r.~~

Секретно.
Циркулярно.

МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХЪ ДѢЛЪ.

ДЕПАРТАМЕНТЪ
ПОЛИЦІИ.

По 3 Дѣлопроизводству.

2 Октября 1895 г.

№ 9160.

Господамъ Губернаторамъ, Градоначальникамъ, Оберъ-Полиціймейстерамъ, Начальникамъ Губернскихъ Жандармскихъ и желѣзныхъ дорожныхъ Полицейскихъ Управленій и на всѣ пограничные пункты.

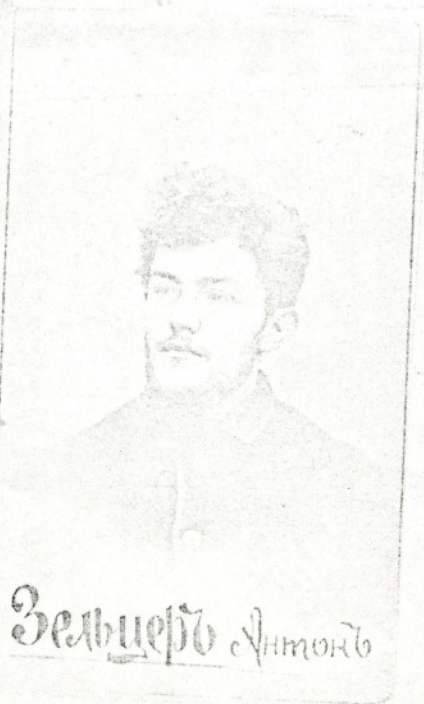
Въ настоящее время привлечены, въ качествѣ обвиняемыхъ, по дѣлу о преступной пропагандѣ среди рабочихъ г. Ковны дворянинъ Іосифъ Іосифовъ Пильсудскій, проживавшій подъ фамиліями Осипа Гредскаго и Войноровскаго, и мѣщанинъ Антонъ Феликсовъ Зельцеръ, мѣстожительство которыхъ не извѣстно.

Въ виду сего, Департаментъ Полиціи имѣетъ честь покорнѣйше просить подлежащія власти принять мѣры къ задержанію означенныхъ лицъ и, въ случаѣ ихъ обнаруженія, обыскать, арестовать и препроводить въ распоряженіе Начальника Ковенскаго Губернскаго Жандармскаго Управленія, увѣдомивъ о семъ Департаментъ Полиціи.

Къ сему Департаментъ Полиціи считаетъ полезнымъ добавить имѣющіяся о Пильсудскомъ и Зельцерѣ свѣдѣнія: 1) Пильсудскій, Іосифъ Іосифовъ, дворянинъ Ковенской губерніи, родился въ 1867 году, въ имѣніи Зулово, Свенцянскаго уѣзда, Виленской губерніи, вѣроисповѣданія римско-католическаго, по окончаніи курса въ Виленской гимназій поступилъ въ Харьковскій Университетъ, но курса тамъ не окончилъ; холостъ, имѣетъ отца Іосифа Петровича Пильсудскаго, проживающаго въ своемъ имѣніи „Тенени“, Россіенскаго уѣзда, Ковенской губерніи, мать умерла, братья: Врониславъ лишенъ всѣхъ правъ состоянія и сосланъ въ 1887 году въ каторжныя работы срокомъ на 15 лѣтъ на островъ Сахалинъ, Адамъ и Казиміръ живутъ у отца, Иванъ, воспитанникъ Виленской гимназій, живетъ въ г. Вильнѣ, Касперъ живетъ въ г. Либавѣ у своей тетки по отцу, вдовы Гедговдъ и обучается въ мѣстной гимназій; сестры: Елена живетъ у отца, Софія замужемъ за докторомъ Кадицаго, въ Вильнѣ, Марія живетъ у отца и Людвика воспитывается въ Виленскомъ Институтѣ. Іосифъ Пильсудскій привлекался къ дознанію по обвиненію въ государственномъ преступленіи и по Высочайшему повелѣ-

Пильсудскій Іосифъ

Зельцеръ Антонъ

вію, послѣдовавшему въ 8 день Апрѣля 1887 года, высланъ подѣ гласный надзоръ полиціи въ Восточную Сибирь срокомъ на пять лѣтъ и водворенъ въ Иркутскую губернію. По окончаніи срока гласнаго надзора полиціи за Пильсудскимъ учрежденъ негласный и вмѣстѣ съ симъ, по распоряженію Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, воспрещено ему пребываніе въ университетскихъ городахъ, Твери и Нижнемъ-Новгородѣ въ теченіи пяти лѣтъ. Послѣднее время проживалъ въ Ковенской губерніи, откуда въ Августѣ 1893 года выбылъ въ Вильно, но тамъ на жительство не обнаруженъ; въ виду чего, помѣщенъ въ циркуляръ отъ 25 Августа 1894 года за № 5740 для учрежденія за нимъ негласнаго надзора полиціи по обнаруженіи мѣстожительства.

Примѣты Пильсудскаго: роста 2 арш. $7\frac{3}{4}$ верш., волосы темнорусые, бакенбарды и усы свѣтлорусые, рѣдкіе, брови темнорусые, сходящіяся вмѣстѣ, глаза сѣрые, носъ и ротъ умѣренныя, подбородокъ круглый, лицо чистое, на правомъ ухѣ на нижней раковинѣ находится родимое, величиною съ булавочную головку, черное пятно.

2) Зельцеръ. Антонъ Феликсовъ, мѣщанинъ г. Варшавы, родился 16 Декабря 1866 года, вѣроисповѣданія іудейскаго, еврей, русскій подданный, въ 1884 году окончилъ курсъ въ Варшавскомъ ремесленномъ училищѣ, холостъ, отецъ умеръ, мать Паулина въ Варшавѣ, братья: Іеронимъ—частный писецъ, живетъ въ Санктъ-Петербургѣ, Маврикій живетъ за границей, Брониславъ находится въ военной службѣ въ 16-ой конно-артиллерійской батареѣ и Наполеонъ опредѣленныхъ занятій не имѣетъ, и сестра Пелагея живетъ въ Варшавѣ.

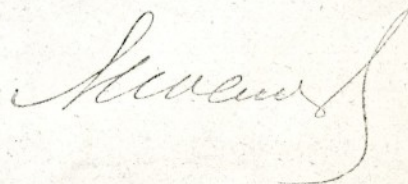
Привлекался въ 1888 году къ дознанію по обвиненію въ принадлежности къ соціально-революціонной партіи „Пролетаріатъ“ и по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію, послѣдовавшему въ 5 день Декабря 1890 года, подлежалъ тюремному заключенію на пять лѣтъ, съ воспрещеніемъ затѣмъ пребыванія въ предѣлахъ Варшавскаго Генераль-Губернаторства и въ мѣстностяхъ, объявленныхъ въ положеніи усиленной охраны, но на основаніи ВЫСОЧАЙШАГО повелѣнія 12 Апрѣля 1890 года, установившаго систему досрочнаго освобожденія политическихъ арестантовъ, Зельперу сокращенъ срокъ тюремнаго заключенія на одинъ годъ. По освобожденіи 5 Декабря 1894 года изъ подѣ стражи Зельцеръ подчиненъ негласному надзору полиціи и вмѣстѣ съ симъ, по распоряженію Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, ему воспрещено независимо ограниченій въ избраніи мѣста жительства, установленныхъ вышеупомянутымъ ВЫСОЧАЙШИМЪ повелѣніемъ 5 Декабря 1890 года, также въ университетскихъ городахъ, Ригѣ, Ярославлѣ, Твери, Нижнемъ-Новгородѣ, Саратовѣ и Самарѣ въ теченіи пяти лѣтъ. Послѣднее время проживалъ въ г. Ковнѣ, откуда 5 Сентября 1895 года выбылъ въ м. Жагоры, Шавельскаго уѣзда, но тамъ на жительство не обнаруженъ. Примѣты не извѣстны.

Фотографическія карточки Пильсудскаго и Зельцера вмѣстѣ съ симъ рассылаются.

Подписаль: Директоръ *Сабуровъ*.

Скрѣпилъ: Дѣлопроизводитель *Семякинъ*.

Вѣрно: За Помощника Дѣлопроизводителя

^{delugane}
Nr 2. (Primo dyrektora Departamentu Polityki do P.J.
Radkowskiego ^(w Paryżu) z 4 grudnia ^(Lit. St.) 1895. Nr. 10216.

Departament Polityki uzyskał informacje, że posiadaczem
ny okoliczności z 2-go zeszłego miesiąca Nr. 916 szlachcic
Józef. Jan Żozeki, Piłsudski zamieszkuje w chwili obecnej
w Londynie.

Informując o powyższym ^{danym} pragnę o sprowadzenie powyższej
wiadomości i powiadomienie o rezultatach.

(podpis nieczytelny)

Nr 3. ~~delugane~~ Primo dyrektora Departamentu Polityki do
P.J. Radkowskiego z 14 grudnia 1895. Nr. 10463.

Uzupełniając primo z 4 grudnia Nr 10216 mam zaszczyt
powiadomić Pana dla jego wiadomości i rozważenia, że, w
myśl swego otrzymanych informacji, szlachcic Józef Piłsudski
przebywa w chwili obecnej nie w Londynie, lecz w Liverpoolu
lub Manchesterze. (podpis nieczytelny).

№ 143

XIX-d

Секретно.

ДИРЕКТОРЪ
ДЕПАРТАМЕНТА ПОЛИЦИИ.

Получ 11 Декабря

Gillsudski in London

Содержатель

Купил

В Департаментъ Полиции
получены свѣдѣнія, что розыскиваем-
ый циркулярный отъ 2го мунд-
шардъ декабря за № 9160 дворянинъ
Юсифъ Юсифовъ Тислесудскій про-
живаетъ въ настоящее время въ
Лондонѣ.

Собщая о семъ, прошу про-
вторить изложенныя указанія
и в послѣдующемъ уведомленіи.

М. Уру

№ 10216

4 " Декабря 1895 г.

Отъ Риска

М. У.

Парковскому.

This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.

№ 152

XIX-d

Секретно.

ДИРЕКТОРЪ
ДЕПАРТАМЕНТА ПОЛИЦІИ.

Почт. Ко Велмр

Pilsudski
in London

на Владими

Въ дополненіе къ предложенію отъ
4го сего Декабря за № 10216, имѣю честь
увѣдомить Васъ для свѣдѣній и
соображеній, что, по вновь получен-
нымъ указаніямъ, дворянинъ Гюсифъ
Тилвсудскій проживаетъ въ насто-
ящее время не въ Лондонѣ, а въ г. М.
вернуть или Манчестеръ.

А. С. Лузу

This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.

№ 10463.
" 14го Декабря 1895г.
Сво Высочайш^{ей}
П. У.
Гачковскому.

Nr. 4. Listo dyrektora Reparaturnej Belicji z 24 czerwca
1900 r. Nr. 1271 do P. J. Raedloberwego.

4 karetnia r. b. były przesłane Panu z Nr. 760 Croy,
odebrane przy rewizji arestowanych Józefa Prędziwego
i Karimiera Roznowskiego, przenie no pakku, celem
wyjaśnienia okoliczności czynów z tym, by Pan poar-
dował o tym w możliwie krótkim okresie czasu, wraz
ze swoim zdaniem. Do chwili obecnej nie otrzymało
od Pana żadnych wiadomości.

Biorąc pod uwagę, że śledztwo ~~o~~ wyznaczone
~~osoby~~ będą zakończone w najbliższym czasie, a
wspomniane osoby będą potrącone jako rzeczy domowej
~~śledztwa~~ przy przekazaniu sprawy do Nowoborskiej
Sądowładni, proszę Pana o przygotowanie wydanów
wymagalnego w tej poleceń.

(podpis utwierdzony).

№ 56

XIX-d Kopyr. 29 Iron

56

ДИРЕКТОРЪ

ДЕПАРТАМЕНТА ПОЛИЦІИ.

Arrest of
Gilewski

4-го Апрѣля сего года за № 760 препровождены къ Вашему Высокородію письма, отобранныя по обыску у арестованныхъ Іосифа Пилсудскаго и Казимира Рожновскаго, на польскомъ языкѣ, для выясненія личностей авторовъ съ тѣмъ, чтобы о послѣдующемъ Вы увѣдомили въ возможно непродолжительномъ времени, съ возвращеніемъ приложений, но до настоящаго времени отъ Васъ никакого сообщенія по сему предмету не получено.

Принимая во вниманіе, что дознаніе о названныхъ лицахъ будетъ закончено въ самомъ непродолжительномъ времени и упомянутыя письма, въ качествѣ вещественныхъ доказательствъ, должны быть приложены къ дознанію при передачѣ такового въ Министерство Юстиціи, прошу Васъ ускорить исполненіемъ выше приведеннаго порученія.

[Handwritten signature]

№ 1241
"24" Іюня 1900 г.
Его Высокородію
П. И.
РАЧКОВСКОМУ.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Nr. 5. Pismo dyrektora Departamentu Policyi z 4 stycznia 1907 r. Nr. 46 do P.J. Raackowskiego.

Wzrost 170 cm, odbranych poddał rewizji, ¹⁰ zeznania
Józefa Piotrowskiego, przesłanych Panu 4 kwietnia 1907 r. za
Nr. 760, znajdująca się jego notatka z 5 zaproszonymi
adresami: 1) Friedrich Geyer, Sud III pio 2) M.
Styffarth Hobe 28 H. II Stock, 2) C.J. Lehmann Karl
18, parterre Anger, 4) Pauline Pfiffle Esslingen
7 N. Wurfem. Wehracker Canal Str., 5) Dr. A.M.
Barandter 30 Hugo, kb. Tuffnell Andreas Str. 78 ^a
IV g. II K²g²dyon Swan Sawo, wzwrocona przez Pana
pny ~~panek~~ raporcie z 31 października zeszłego roku
Nr. 21.

Proszę pod uwagę, że owa notatka należy do bieżącej
sprawy trenczowskiej sprawy Piotrowskiego, przy czym
zwrócić się w możliwie szybkim czasie.

(Podpis urzędowy).

XIX-d

Получ. 9 Янв.

ДИРЕКТОРЪ
ДЕПАРТАМЕНТА ПОЛИЦІИ.

*Aspect of Pilsudski's and
addresses found on him*

Въ числѣ препровожденныхъ Вашему Высочордію 4
Апрѣля 1900 года за № 760, писемъ, отобранныхъ по
обыску у дворянина Юсифа Пильсудскаго,
находилась записка названнаго лица, съ 5 загранич-
ными адресами: 1) Friedrich Gezer. Ind III pio.
2) C. Z. Lehmann Karl. 18. parterre Anger.
3) M. Gylfarth. Hohe. 28 H. II Stock. 4) Pauline
Pfäffle. Esslingen. 7 N. Wurtem. Wehrnsekar-
Canal Str., 5) Dr. A. M. Brandter 30 Hugo,
kb. Tuffnell Andreas-Str. 78^a. II g. II Kugel-
dyon. Swan Dawo" невозвращенная Вами при
докладѣ отъ 31 Октябрю минувшаго года за № 21.

Принимая во вниманіе, что означенная записка под-
лежитъ приобщенію, въ числѣ прочихъ вещественныхъ
доказательствъ, къ дознанію по дѣлу Пильсудскаго,
прошу Ваше Высочордіе возвратить таковую въ возмож-
но непродолжительномъ времени.

[Handwritten signature]

№ 46.
" 4 " Января 1901 года.

Его Высочордію
П. И.
РАЧКОВСКОМУ.

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

No 6 ~~Primo~~ List odcinki Kresowianka ~~do~~ specjal-
nego oddziału (osobny oddiel) departamentu Polityki
z 17/30 października 1901r. adresowany do Jego Eksce-
lencji P. J. Raczkowskiego.

Szanowny Panie Poltne Inspektorze,
Departament Polityki otrzymał poniżej podane wie-
domości agencyjne dotyczące ucieczki ^{Josefa Piłsudskiego} z ~~Primo~~ sio-
strami ~~Michała~~ Cudowoskiej.

Po zaarrestowaniu przeszłego roku Josefa Piłsudskiego
Londyński Komitet Centralny polskiej partii socjalistycznej
postanowił zorganizować jego ucieczkę. Wskazał członko-
wom Londyńskiego Komitetu dowiedzieć się, że Piłsudski
został przewieziony do Petersburga. Te wiadomości przyniósł
do Londynu były student krakowskiego uniwersytetu, ucie-
czony ze Włocławca i przebiegł pod Granatowcem, ujął
Hryniewicza. Z Londynu Hryniewicza pojechał do Ryga,
a emigrant Aleksander Delski udał się przez Francję

do Berlina. Tam, w redakcji ~~gazety~~ "Zdumienie Pal-
kres" otrzymał fałszywy paszport z którym przyjechał
Rost. W kamienicy Szlaki ukrywał się w fabryce
Kudzkiego, a w Petersburgu w redakcji generała Fieo-
wowa.

Organizację ucieczki w Petersburgu ^{zapisał się} ~~został na czele~~
inżynier pułkownik Kolankowski (uczeska na Kwie-
nigorskiej, blok przyjaciel inżyniera Komita
Tyski). Uzyskał on dla Nazarkiewicza i Piłsudskiego
fałszywe paszporty i zapakował ich w skrzynkę na
korydorku w podwozy. Oprócz Kolankowskiego i Nazarkie-
wicza do Kresu był ~~to~~ podobno dopuszczony także
tam dyrektor szpitala dr. Czeczott.

сообщение

Zadziwiająco o tym dla wiadomości i ~~dokonania~~,
uwieczniając w swojej obywatelskiej misji jako "Elektrocyfrowy Komitet"
uwaga na działalności londyńskiego Komiteta pub. - pol. węg.,
która w ostatnich latach dąży do zwrócenia się ./.
36

Составление рецензии -

Прочитавши, фамилию Пола, запомните чет-
ко этого фамилию и имя. (Здесь обречены)

Понимать и читать стужа.

(Здесь не читай).

XIX-d

75

ЗАВѢДЫВАЮЩІЙ

ОСОБНЫМЪ ОТДѢЛОМЪ ДЕПАРТАМЕНТА ПОЛИЦІИ

Чиновникъ особыхъ порученій V класса.

17/10
" Октября 1901 .
№ 3497
*Grinski's escape
from hospital*

Милостивый Государь

Петръ Ивановичъ,

Въ Департаментѣ Полиціи получены нижеслѣдующія агентурныя указанія, касательно побѣга изъ больницы Св. Николая Чудотворца Іосифа Пилсудскаго

По арестованіи въ минувшемъ году Іосифа Пилсудскаго Лондонскій Центральный Комитетъ польской социалистической партіи принципиально рѣшилъ устроить ему побѣгъ. Вскорѣ члены Лондонскаго Комитета узнали, что Пилсудскій переведенъ въ Петербургъ. Это извѣстіе привезъ въ Лондонъ бывший студентъ Кіевскаго Университета Виленскій или Гродненскій уроженецъ нѣкій Гриневичъ. Изъ Лондона Гриневичъ поѣхалъ въ Римъ, а эмигрантъ Александръ Дембскій черезъ Францію отправился въ Берлинъ. Въ Берлинѣ, въ редакціи газеты "Дневникъ Польскій" онъ получилъ фальшивый паспортъ, съ которымъ и прибылъ въ Россію. Въ Р А Ч К О В С К О М У. Варшавѣ Дембскій укрывался у фабриканта Рудз -

Его Превосход-ству

П. И.

РАЧКОВСКОМУ.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

скаго, а въ Петербургѣ въ семействѣ Генерала П е т р о в и ч а.

Въ Петербургѣ организацію побѣга принялъ на себя инженеръ Полковникъ К о л я н к о в с к і й |живеть на Звенигородской, близкій пріятель Горнаго Инженера Т ы ш к о|. Онъ досталь для М а з у р к е в и ч а и Пилсудскаго подложные паспорта и снабдилъ ихъ деньгами на путевые расходы. Кромѣ Колянковского и Мазуркевича въ тайну заговора былъ посвященъ, будто бы, и самъ Директоръ больницы докторъ Ч е ч о т т ь.

Сообщая объ изложенномъ для свѣдѣнія и соображеній, я долгомъ считаю просить Ваше Превосходительство обратить особое вниманіе на дѣятельность Лондонскаго Комитета польской социалистической партіи, которая за послѣдніе годы стремится къ выдающейся революціонной дѣятельности.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности. *Ваше покорное*
судра

А. Рибель

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

№ 7 Raport kierownika Zagranicznej Agencji,
w Paryżu, 8/21 czerwca 1911 r. № 750 do Jego Ekscelencji
Syndyka Departamentu Relacji.

Według otrzymanych informacji głównym powodem
kłam i prawa rządu podtrzymania, członka Centralnego
Komitetu PPS (byłej frakcji rewolucyjnej) i kierującego
grupą partii, był do ostatnich czasu więzielnik
"Audreij".

"Audreij" był uwięziony w Paryżu, według
jego słowa, zwolniony z powodu danych przez niego
obrotowej reprezentacji z Berlina.

Do "Audreij" po swym zwolnieniu powrócił do kraju
i powiadomił PPS o danej przez niego obrotowej, że
ktoś to chce uwolnić wstępnie, a może nawet
zamiarowi. Kozni.

Frakcja rewolucyjna PPS, rozpatrywała i omawiała,
zdecydowała wykluczyć Audreija z partii jako członka, który
postąpił niezgodnie z etyką rewolucyjną.
(brak podpisu)

VIX d. Pilsudski's aide exposed as
Khrana agent.
Совершенно секретно.

Sydney

Get

750-1911

INSCRIBITS

This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.

По полученнымъ указаніямъ главнымъ помощни-
комъ и правой рукой П и л с у ц к а г о, чле-
на Центрального Комитета П. П. С. [бывшей ре-
волюціонной фракціи] и управляющаго боевымъ дѣ-
ломъ этой партіи, являеся до послѣдняго времени
нѣкій "А н д р ж е й" [Андрей].

"Андржей" этотъ недавно былъ арестованъ въ
Россіи и, по его словамъ, освобожденъ вслѣд -
ствіе даннаго имъ обѣщанія сотрудничать въ охра-
нѣ.

Послѣ своего освобожденія "Андржей" поѣхалъ
въ Краковъ и сообщилъ П.П.С.-цамъ о данномъ имъ
обѣщаніи, цѣною коего онъ избавился отъ тюрьмы,
а можетъ быть и казни.

П.П.С.-революціонная фракція, разсмотрѣвъ
это заявленіе, рѣшила Андрея исключить изъ Пар-
тіи, какъ лицо, поступившее не согласно съ рево-
люціонной этикой.

За Завѣдующаго Заграничною Агентурою

№ 750.
Парижъ.
8/21 Іюня 1911 года.

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ
Господину Директору Департамента Полиціи.

Nr. 8 Pismo Wydziału Specjalnego Departamentu Po-
licji z 8 maja 1937r. Nr. 99098 do kierownika Za-
granicznej Agencji.

W uzupełnieniu depeszy z 5 maja Nr. 560 Departa-
ment Policji zażąda fotografii Lealnego Stawka
("Gustaw") i byłego obywatela PPS Mieczysława
syna Konstantego Manikowitza, jednego z przywódców
formacyjnego tej organizacji.

Cechy Manikowitza: wiek ok. 50 lat, wzrost ~~średni~~
średni, włosy ciemne z siwizną, oczy niebieskie,
mowa z polskim akcentem i epłeni.

W przedmiocie ~~z~~ S. Wissanionow.

W załączeniu dwie fotografie.

XIX-e
Secrets

Секретно.

МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХЪ ДѢЛЪ.

Завѣдующему Заграничной Агентурой.

ДЕПАРТАМЕНТЪ
ПОЛИЦІИ.

Вх. 699
913

По Особому Отдѣлу.

Data on
Valent

8 Мая 1913г.

№ 99098

Въ дополненіе къ телеграммѣ отъ 5-го сего Мая за № 560 Департаментъ Полиціи препровождаетъ Вашей Высокоблагородію фотографическія карточки Валерія С л а в е к а | "Густавъ" | и бывшаго окренговца Польской Соціалистической партіи М е ч и с л а в а К о н с т а н т и н о в а М а н ь к о в с к а г о, также одного изъ главарей формируемаго отряда.

По 4 Отдѣленію.

Примѣты Маньковского: около 50 лѣтъ, выше средняго роста, волосы черные съ просѣдью, глаза голубые, говоритъ съ польскимъ акцентомъ и шепелявить.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

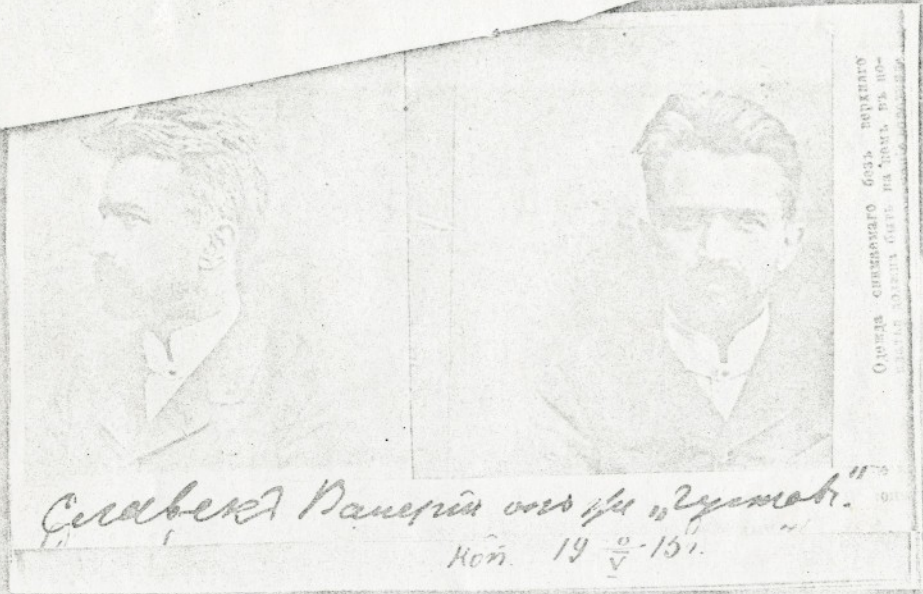
Вице-Директоръ *С. Миссаряновъ*

Завѣдующій Особымъ Отдѣломъ, Полковникъ *Гривинъ*

Гривинъ

*фотографіи обоихъ и дополненія
примѣты Маньковского сообщены
берлинскому президенту.*

Оформляем сургучом без перекрестка
вместе с образцом. Сделано на листе № 10

Сергей Иванович сургуч "Сургут"
№ 19 1/2 - 151

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

1

Nr 9 Raport urzędowy do specjalnych poruczeń z
Paryża, 14/27 października 1913 r. Nr. 1568 do Jego Ekscelencji
Dyrektora Departamentu Polityki.

W uzupełnieniu raportu Nr. 1564 roku kładę przede mną
raport zameldowany Jegoj Ekscelencji ze, własnie
do Komisji Agencji, ~~to~~ następujące przyczyny poruszyły
za pewną złożeń "memorandum" w sprawie umowy
politycznej na konferencji Londyńskiej ambasador z powodu
warunki politycznej.

Ważne przygotowania Polacy w Gelsen, a częściowo
w samej Polsce wyjątki, geograficzne ^{i strategiczne} położenie Polski
w wypadku dwojaku wojennych (w wojnie Prus z Austrią),
a do tego wyjątkowe zagadnienie (Toscani - zardziej
leżące Europy na zapomnianą przez nas Polity. Uskazywanie
~~to~~ ożywciami niedzielnymi i rozbudzeni swym duchem
romantycznym, Polacy dają sobie wyobrazić, by jencie kaw-
czyrdumś dnej poludniś zarządzenie Europy Polka.

zaczynają

Stwierdzono, że temat "Kwestia polska" zamiast być Francją i w Anglii; polski wykład odbywa podjęcie po Europie by przypomnieć jej o złączy i wielkiej uciemiwionej kulturze polskiej; ~~to także~~ ^{jednym} z celów przedstawić organizowane są manifestacje uświadomić Polki i jej kultury, quieronej (upamiętnionej) przez Rosjan. Kwestia polska zadrukowane Polki tożsamość i najpełnym dowodem tego jest ukazanie tej frakcji artystów i wciast w półoficjalnych organach Francji i Anglii, np. w "Le Temps".

To właśnie zainteresowanie Europy Polki pokazuje Polaków, a właściwie "Tymczasowy Komitet" w chodli, gdy widmo nadciągającej wojny zostało i gdy wyobrazić, że Londyńska konferencja ambasadorów zakochany komitet balticki - do przypomnienia o sobie ambasadorom i ^{solucje} ~~zadanie~~ ^{zadanie} Europy pokon by wyznaczyć oficjalne lub ^{instytucjonalne} ~~prywatne~~ ^{prywatne}, ogólne i li lub jednolite, umiarkowanie ~~zainteresowanie~~

o tem

jest znaczenie gotowe, nie to Rayn, lecz "memorandum", powołacie z rąk Komitetu Centralnego -
 rozprawy, nie może być skierowane przeciw
 Niemcom, sąsiedztwa Austrii w tym konflikcie, a
 autorzy jego Thomasa swoje doświadczenia tym, że
 "w Niemczech Polacy mają nadzieję obrony".

"Memorandum" przyniesi do Londonu jako, człon-
 nek Komitetu Centralnego PPS, b. frakcji rewolucyjnej.
 Nie udało mi się wysłać audyencji u Greya
 (przewodniczącego Konferencji), przed przystąpieniem
 "memorandum" do sekretariatu Konferencji, który
 odpowiednio polecał jego adwers.

"Tymczasowa Komiteta" motywacje złożeń "me-
 morandum" tym, że, chociaż mało było nadziei na
 to, by Konferencja zajęła się zagadnieniem polskim,
 to, mimo tego, przez złożeń "memorandum"

6

namie polski przypominat o swoim M. F. i
swoim położeniu i w wypadku, jeżeli Europa uchyli
się by opłynąć na zimnym strumieniu o Polce
rozprawy, do ~~to~~ spadnie ^{to} na jej sumienie, idone
Polacy wie przesław Szydłowam
i ~~Europe~~ stanie się moralnym dłużnikiem w ob-
szere do namie polskiego, co nie będzie bez
wzajemnego ~~nie~~ przyznania, udecentowania ^e konfliktu.
I rozprawy poddanył cytorianci "Tymczasowej
Kolejki" są zwanii Polacy: Szydłowski i Przewalski.
(Kraś polski)

Poland and the
Balkan War.
Temporary Committee

XX-d

Совершенно секретно.

20 OCT 1913

get

Inscrits 568-1913

Въ дополненіе къ донесенію ва №1564 с.г.,
имѣю честь доложить Вашему Превосходительству,
что, по поступившимъ агентурнымъ свѣдѣніямъ,
нижеприведенныя причины послужили поводомъ къ
передачѣ, засѣдавшей въ Лондонѣ конференціи
пословъ по поводу Балканской войны, "меморан-
дума" отъ имени польскаго народа:

Военныя подготовленія поляковъ въ Гали-
ціи и отчасти въ самой Русской Польшѣ, геогра-
фическое положеніе Польши и ея стратегическое
въ случаѣ военныхъ дѣйствій [въ войнѣ Россіи
съ Австріей], къ тому же выдвинувшійся славян-
скій вопросъ - обратили вниманіе Европы на
забытую ею Польшу. Окрыленные ожившими надеж-
дами и воспринувъ своимъ романтическимъ духомъ,
поляки дѣлаютъ все то, чтобы еще болѣе усугу-
бить этотъ интересъ Европы къ Польшѣ. Происхо-
дитъ рядъ собраній на тему о "несчастной и зло-

This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛІСТВУ

Господину Директору Департамента Полиціи.

получной Польше" какъ во Франціи, такъ и въ Англии; раз-
вѣщаетъ по Европѣ польскій театръ, долженствующій напо-
нить Европѣ о живучести и величїи угнетенной польской кул-
туры; во время этихъ спектаклей устраиваются манифестаціи
въ честь Польши и ея культуры, притѣсняемой русскими. Инте-
ресъ къ Польшѣ несомнѣнно растетъ и лучшимъ доказатель-
ствомъ этому служитъ появленіе ряда статей даже въ полу-
официальныхъ органахъ Франціи и Англии, какъ напр. *"Le Temps"*.

Этотъ именно интересъ Европы къ Польшѣ толкнулъ по-
ляковъ, вѣрнее "Временную Комиссію", въ моментъ, когда
призракъ надвигавшейся бѣды войны ослабѣлъ и казалось, что
лондонская конференція пословъ завершитъ балканскій кон-
фликтъ, - напомнить о себѣ посламъ и использовать то
страстное желаніе Европой мира для вызова официального
или частнаго, общаго или единичнаго, вмѣшательства евро-
пейскихъ государствъ въ Русско-польскія отношенія.

Несомнѣнно, самъ фактъ обращенія къ посламъ былъ
выраженіемъ разочарованія въ ближайшую неминуемость
австро-русской войны и вслѣдъ за этимъ польскаго возста-
нїя ради отторженія Русской Польши. Это разочарованіе ста-
ло было уже вліять разслабляюще на ряды "стрѣлковъ" |бу-

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

2006 1913
1568 - 1/3

дружиц польскія повстанческія дружины; нѣсколько обнару- жившихся случаев провокаціи въ рядахъ "стрѣлковъ" повлія ли на нихъ также деморализующимъ образомъ. - "Временная Комиссія", лишенная атмосферы общей вѣры въ близкое стол- кновеніе, чувствуя начало разложенія ея дружинъ и пред- ставшая уже первое вѣроломство своего союзника - Австріи, [начинавшей было ограничивать дѣятельность "стрѣлковъ"], стала терять точку опоры. Нужны были акты, которые бы и на будущее время удержали "Временную Комиссію" въ роли представителя организовавшагося польскаго народа и дали бы самой организаціи и въ мирное время содержаніе. "Вре- менная Комиссія" рѣшила представить конференціи послѣвъ "меморандумъ".

Какъ указано выше, принятію подобнаго рѣшенія содѣй- ствовало проявленіе того интереса, какой выказала Европа къ появившемуся ^{на} европейскомъ горизонтѣ польскому вопросу. Содействовала этому ~~и~~ отчасти ~~и~~ самопереоцѣн- ка "Временной Комиссіи" своего значенія - самопереоцѣн- ка, создавшаяся годовымъ самовозвеличеніемъ себя и возве- личиваніемъ ея дружины, и фактомъ сношеній [хотя бы и не- официальныхъ] съ официальными органами Австро-Венгерска- го государства.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Появившійся "меморандумъ" носитъ рѣзкіе слѣды своего происхожденія и поэтому полонъ оппортунизма и, хотя онъ касается польскаго вопроса вообще, но направляетъ свое остріе лишь на Россію. Несомнѣнно, что въ Германіи положеніе поляковъ гораздо хуже, нежели въ Россіи, но "меморандумъ", порожденный австро-русскимъ конфликтомъ, не можетъ быть направленъ противъ Германіи, союзника Австріи въ этомъ конфликтѣ, и авторы его объясняютъ свой образъ дѣйствій тѣмъ, что "въ Германіи поляки имѣютъ возможность защищаться".

Съ "меморандумомъ" поѣхалъ въ Лондонъ Юдко - членъ Центрального Комитета П. П. С. - бывшей революціонной фракціи. - Аудиенціи у Грея [предсѣдателя конференціи] ему добиться не удалось, почему онъ переслалъ "меморандумъ" въ секретаріатъ конференціи, который официально подтвердилъ полученіе "меморандума".

"Временной Комиссіей" мотивируется посылка "меморандума" тѣмъ, что, хотя и возлагалось мало надежды на то, чтобы конференція занялась польскимъ вопросомъ, но, какъ бы то ни было, представленіемъ "меморандума" польскій народъ напомнилъ о своемъ существованіи и своемъ положеніи и въ случаѣ, если бы Европа уклонилась повліять на измѣ-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

20 OCT 1913

1568-110

неме этих отношеній въ Русской Польшѣ, то это ляжетъ на ея совѣсти, которую поляки не перестанутъ будировать, и она сдѣлается моральнымъ должникомъ въ отношеніи поляковъ, что не останется безъ вліянія въ будущихъ осложненіяхъ, которыя неминуемы.

Членами "Временной Комиссiи" изъ русскихъ подданныхъ извѣстны поляки: Студницкій и Пильсудскій.

Чиновникъ Особыхъ Порученій

№ 1568

~~12 1530~~

Парижъ.

7/20 Октября 1913 г.

14/27

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

No 10. Formo agendary partyjskiej z 3/16 lutego
1944. ^{Nr. 221} do Dyrektora Departamentu Polityki.

Mam zasłuchać doniesień Izabeli Eisseleny ze, w
związku z otrzymanymi informacjami agendary,
w najbliższym czasie pojechać do Paryża, ^{Przedstawiciele} członków
Centralnego Komitetu PPS, b. Frakcji rewolucyjnej.
Celem jego ~~przejazdu~~ podróży, podcał której objętość
on francji i wschód zachodniej Europy, jest bieżąca
komunikacja smoleckich i jednoczesne propaganda
celów partyjnych smoleckich.
(Czeka podpisu).

XIX d

Feb

17 FÉV 1914

Совершенно секретно.

*Pitandvki's
arrival in Paris
expected*

Inscrits

221-917

Имѣю честь доложить Вашему Превосходительству, что, по поступившимъ агентурнымъ свѣдѣніямъ, въ ближайшемъ будущемъ прѣвзжаетъ въ гор. Парижъ членъ Центрального Комитета П. П. С. бывшей революціонной фракціи - П и л ь с у д - с к і й.

Цель его поѣздки во время которой онъ посѣщаетъ рядъ городовъ Западной Европы - ревизія стрѣлковыхъ обществъ и одновременно съ этимъ пропаганда идей польскихъ стрѣлковъ.-

Коллежскій Совѣтникъ

№ 221.

Парижъ.

3/16 Февраля 1914 г.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ

Господину Директору Департамента Полиціи.

1
Nr. 11. Pismo dyrektora Departamentu Policji z 22
lutego (H. St.) 1914. Nr. 167316 do ^{komendanta} ~~komendanta~~
przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dla Kwatermistrzów
i oddziałami miejscowymi i rozrywkowymi posterunkami i
konsulatami.

Według informacji, przekazanych w Departamencie
Policji, wkradł się do Belgii kwatermistrzowie i
przebiegają w kierunku okolicy w Paryżu, gdzie
współnie z strażniczymi i członkami partii socjalistycznej
— rewolucyjnej, do prowadzenia przygotowania zamachu
na życie cesarza w czasie jechania przez Paryż
tędy jego cesarskiej rodziny w Paryżu.

Według tychże wiadomości inny kwatermistrz belgijski
partii socjalistycznej Tytus Filipowicz udał się do Londynu,
skąd zamierza pojechać do Renu, podobno do Rotterdamu.
Ta sama droga przez Londyn udał się do Renu inny

człowiek należącej Partii Socjalistycznej Piotrowski (pseudonim "Kostek"), który w charakterze czynnego współpracownika będzie udzielał w realizacji przedsięwzięcia zamianowa "kolejniczej Komisji".

Informację o powyższym, Departament proszę Pana o dokładne sprawdzenie Cyfry Etadomością przez podlegającą Panu agencję i przedstawienie^o o rezultatach.

dyktator [początek nieczytelny].

all the themes which
~~legal portrayed~~ Gogol portrayed.

XIX. 2
Фил. 296. - Секретно.
914.

МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХЪ ДѢЛЪ.

ДЕПАРТАМЕНТЪ
ПОЛИЦІИ.

По Особому Отдѣлу.

22 февраля 1914 г.

С. П. Мухоморов

По 4-му Отдѣленію.

Командированному Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ за границу для сношенія съ мѣстными властями и Россійскими Посольствами и Консульствами.

INSCRIBED

По имѣющимся въ Департаментѣ Полиціи свѣдѣніямъ, извѣстный дѣятель Польской Соціалистической партіи Іосифъ Пилъсудскій въ настоящее время проживаетъ въ Парижѣ, гдѣ совместно съ Сѣрешевскимъ и членами партіи социалстовъ-революціонеровъ ведетъ подготовку покушенія на жизнь ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА во время, якобы, предстоящаго пребыванія ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА въ Парижѣ.

По тѣмъ же свѣдѣніямъ, другой видный дѣятель Польской Соціалистической партіи Тытусъ Филипповичъ отправился въ Лондонъ, откуда намѣренъ проѣхать въ Россію, повидимому, въ С.Петербургъ.

Тѣмъ же путемъ черезъ Лондонъ отправился въ Россію и извѣстный боевикъ Польской Соціалистической партіи Бернацкий /кличка "Костекъ"/, который въ качествѣ активного боевика приметъ участіе въ осуществленіи преступныхъ замысловъ "конспиративной комиссіи".

Сообщая объ изложенномъ, Департаментъ проситъ Ваше Высокоблагородіе тщательно

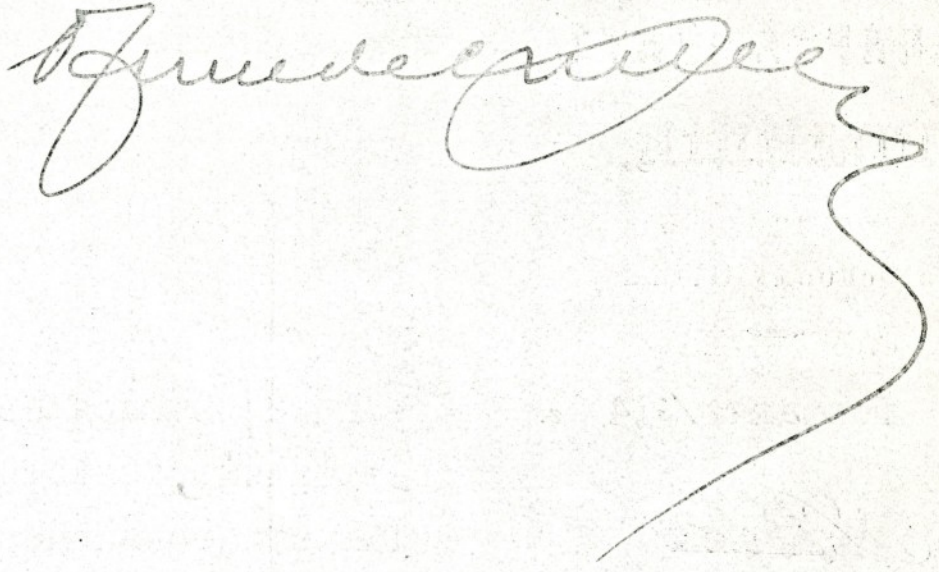
This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution

Вероника 14 7 1167
11 VII

Inc. 1914-19

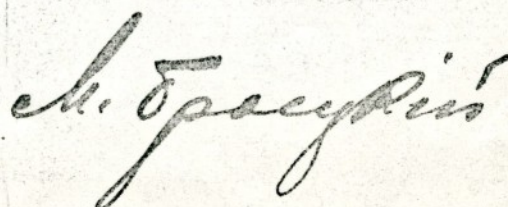
провѣрить означенныя свѣдѣнія черезъ подвѣдомствен
ную Вамъ агентуру и о послѣдующемъ увѣдомить.

Директоръ

A large, flowing handwritten signature in cursive script, likely belonging to the Director mentioned in the text. The signature is written in dark ink and extends across the width of the page.

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

И. д. Завѣдующаго Особымъ Отдѣломъ

A handwritten signature in cursive script, likely belonging to the Acting Head of the Special Department mentioned in the text. The signature is written in dark ink and is positioned to the right of the typed name.

Nr 13. Okólnik oddziału Specjalnego Departamentu
Policji z 28 lutego (st.st.) 1914. Nr 1675DT do na-
czelników gubernialnych oddziałów żandarmerii, od-
działów ogólnego bezpieczeństwa i porządku, kierowników
żandarmerii - policyjnej kolei, pirotechnicznych
i ~~panów~~ ^{do} oficerów Specjalnego Korpusu żandarmerii
przepracowujących rzemieślników.

Według informacji będących w posiadaniu Departamentu
Policji, przewidywane są w najbliższym czasie przy-
~~jeżdż~~ jechać do Rosji z zgrupowaniami wybitnych działaczy
rewolucyjnych Polki, Penry, Szepelowa (łącznie z grupą
rewolucyjną): Józef, syn Józefa Władysław (pseudonim
"Ziuk", "Mściciow", "Ludwik", "Marek" i "Jurek"),
Tomasz - Antoni, syn Kazimiera, Filipowicz (pseudonim
"Tudus", "Kawek" i "Sępa"), Wacław, syn Tomasz,
Biernacki (pseudonim "Karel", "Cecilia" i "Brun")
oraz przy Wacław (Berstrowski), celem dokonania
przepracowywania zamianów t.j. "Komitet konspiracyjny".

organizowanej przy Centralnym Komitecie Wzajemnej
pomocy.

Cechy Prudnickiego: ~~lat~~ ^{lat} 50 lat, wzrost ^{wzrost} ~~49~~ ^{wzrost} 170
średni chudy, blondyn, duży wrost i mała budowa,
dużo wagi, ^{Spadające} ~~spadające~~ włosy na uszy, ciemny zarost, śluzowate
zapalenie, waga 100 kg, ubrany średnio.

(dalej napisane przez Filipowca i Bernackiego)
Cechy Sternszewskiego nie są w pełni określone.

Filipowca, Bernackiego i Prudnickiego są polami w
okolicy departamentu Poldek. Przewidywane i długi (po-
dane dane i numery)... Trzeci w okolicy z 16 kaset-
kami i 5 maja 1949 r. Nr. 151028/39 i 151027/43, 6
miejsc klinów Prudnickiego podlega arestowaniu i przeka-
zaniu go do dyspozycji kierownika oddziału ogólnego
bezpieczeństwa i porządku w Warszawie.

Podaje powyższe i załącznik do sprawy Prudnickiego,
Bernackiego i Sternszewskiego, Departament Poldek

* Szanowny Panie
 uprząm, zwracając uwagę na
 dane podlegającym ^{kompleksyj} kierownictwu, a zwłaszcza ich, a
 w związku z poprzednim ^{decyzjami} ~~decyzjami~~ ^{Przedniego} ~~Przedniego~~ ^{Felipa}
 Włosa i Brannackiego, zabymać ich pod warunkiem
 ochrony, pryncem w odniesieniu do Felipowa, Bier-
 nachepa i Prédudiego pokazać składowe do logiki
 wymagalności okoliczności. Co się zaś tyczy ~~Skierowania~~
 - przeprowadzić korespondencję w myśl zarządzeń
 o bezprecedensowe faktura.

Departament Pelen musi o delegację dobrać.

Podpisał: p.o. Władymir Wasiliew

Zatwierdził: p.o. Kierownika Oddziału Sprawy
 M. Brojeckij.

2
 Ekspenim

XIX. d

М. В. Д.

ДЕПАРТАМЕНТЪ ПОЛИЦІИ.

С Е К Р Е Т Н О .

Ц и р к у л я р н о .

По Особому Отдѣлу.

Начальникамъ Губернскихъ Жандармскихъ Управленій, Отдѣленій по охраненію общественной безопасности и порядка, Жандармскихъ Полицейскихъ Управленій жезѣзныхъ дорогъ, на пограничные пункты и Г.г. Офицерамъ Отдѣльнаго Корпуса Жандармовъ, вѣдающимъ розыскъ.

26 Февраля 1914 г.

№ 167507.

*Circular
on Pilsudski*

По 4 Отдѣленію.

По имѣющимся въ Департаментѣ Полиціи свѣдѣніямъ, въ ближайшемъ будущемъ предполагаютъ прибыть изъ заграницы въ Россію выдающиеся революціонные дѣятели Польской Соціалистической Партіи /бывшей революціонной фракціи/ Іосифъ Іосифовъ П и л ь с у д с к і й /клички "Зюкъ", "Мстиславъ", "Людвигъ", "Мартынь" и "Юстинъ"/, Титусъ-Антонъ Назимировъ Ф и л и п п о в и ч ь /клички "Титусъ", "Карскій" и "Стефанъ"/, Вацлавъ Томашевъ Б е р н а ц к і й /клички "Костекъ", "Чеславъ" и "Брунь"/ и литераторъ Вацлавъ С ѣ р о ш е в с к і й для осуществленія преступныхъ замысловъ такъ называемой "конспиративной комиссіи", учрежденной при Центральномъ Комитетѣ названной партіи.

4 MAR 1914

*допущено
на рассмотрение*

Примѣты ихъ Пильсудскаго - 50 лѣтъ, выше средняго роста, худощавый, блондинъ, на головѣ длинныя волосы, носитъ жидкую бородку,

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

ного роста, блондинъ, съ худощавымъ, блѣднымъ лицомъ и выдающимися скулами, большіе, сѣрые, глубоко сидящіе, глаза; примѣты Сѣрошевскаго пока неизвѣстны.

Филипповичъ, Бернацкій и Пильсудскій помѣщены въ розыскныя циркуляры Департамента Полиціи - первый отъ 18 Августа 1911 года за № 96044/153 /подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Начальника Варшавскаго Губернскаго Жандармскаго Управленія/, второй - отъ 31 Августа 1907 года и 28 марта 1910 года за № № 150037/14 и 126022/93 /подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Судебнаго Слѣдователя по важнѣйшимъ дѣламъ Кѣлецкаго Окружнаго Суда/, и третій - отъ 16 Апрѣля и 5 Мая 1909 года за № № 151023/39 и 151027/43, по коимъ Пильсудскій подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Начальника Отдѣленія по охраненію общественной безопасности и порядка въ горъ Варшавѣ.

Сообщая объ изложенномъ и препровождая фотографическія карточки Пильсудскаго, Бернацкаго и Сѣрошевскаго, Департаментъ Полиціи предлагаетъ Вамъ, милостивый Государь, розыскать всѣхъ названныхъ лицъ въ предѣлахъ ввѣреннаго Вашему наблюденію района, арестовать ихъ и, въ виду прежнихъ побѣговъ Пильсудскаго, Филипповича и Бернацкаго, содержать ихъ подъ усиленной стражей, причемъ, въ отношеніи Филипповича, Бернацкаго и Пильсудскаго поступить согласно упомянутымъ выше циркулярамъ, а въ отношеніи Сѣрошевскаго - возбудить переписку въ порядкѣ Положенія о государственной охранѣ.

О послѣдующемъ Департаментъ Полиціи проситъ Васъ

По 4 Отдѣленію.

24 MAR 1914

Handwritten signatures and initials

По имѣющимся въ Департаментѣ Полиціи свѣдѣніямъ, въ ближайшемъ будущемъ предполагаютъ прибыть изъ заграницы въ Россію выдающіеся революціонные дѣятели Польской Соціалистической Партіи /бывшей революціонной фракціи/ Иосифъ Иосифовъ П и л ь с у д с к і й /клички "Зюкь", "Мстиславъ", "Людвигъ", "Мартынь" и "Юстинъ"/, Титусъ-Антонъ Казимировъ Ф и л и п п о в и ч ь /клички "Титусъ", "Карскіи" и "Стефанъ"/, Вацлавъ Томашевъ Б е р н а ц к і й /клички "Костекъ", "Чеславъ" и "Брунь"/ и литераторъ Вацлавъ С ѣ р о - ш е в с к і й для осуществленія преступныхъ замысловъ такъ называемой "конспиративной комиссіи", учрежденной при Центральномъ Комитетѣ названной партіи.

Примѣты ихъ. Пильсудскаго - 50 лѣтъ, выше средняго роста, худощавый, блондинъ, на головѣ длинныя волосы, носитъ жидкую бородку, длинныя, спускающіеся на губы усы, глаза всегда воспаленныя, видъ угрюмый, одѣвается небрежно; Филипповича - около 40 лѣтъ, выше средняго роста, темный блондинъ, съ полнымъ круглымъ лицомъ, въ настоящее время обрилъ бороду и усы и очень коротко стрижетъ волосы на головѣ; Бернацкаго - около 25 лѣтъ, сред-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

августа 1907 года и 20 марта 1910 года за № № 151021/47
и 126022/93 /подлежитъ аресту и препровожденію въ рас-
поряженіе Судебнаго Следователя по важнѣйшимъ дѣламъ Кѣ-
лецкаго Окружнаго Суда, и третій - отъ 16 Апрѣля и 5
мая 1909 года за № № 151023/39 и 151027/43, по коимъ
Пильсудскій подлежитъ аресту и препровожденію въ распо-
ряженіе Начальника Отдѣленія по охраненію общественной
безопасности и порядка въ гор. Варшавѣ.

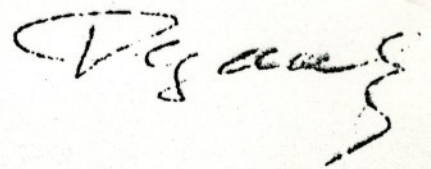
Сообщая объ изложенномъ и препровождая фотографиче-
скія карточки Пильсудскаго, Вернацкаго и Сѣрошевскаго,
Департаментъ Полиціи предлагаетъ Вамъ, милостивый Госу-
дарь, розыскать всѣхъ названныхъ лицъ въ предѣлахъ ввѣ-
реннаго Вашему наблюденію района, арестовать ихъ и, въ
виду прежнихъ побѣговъ Пильсудскаго, Филипповича и Бер-
нацкаго, содержать ихъ подъ усиленной стражей, причемъ,
въ отношеніи Филипповича, Бернацкаго и Пильсудскаго по-
ступить согласно упомянутымъ выше циркулярамъ, а въ от-
ношеніи Сѣрошевскаго - возбудить переписку въ порядкѣ
Положенія о государственной охранѣ.

О послѣдующемъ Департаментъ Полиціи проситъ Васъ
телеграфировать.

Подписать: Исп. об. Вице-Директора В а с и л ь е в ь.

Скрѣпилъ: И. д. Завѣдующаго Особымъ Отдѣломъ М. БРОЕЦКІЙ.

В ѣ р н о: Помощникъ Дѣлопроизводителя

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

М. В. Д.

ДЕПАРТАМЕНТЪ ПОЛИЦІИ.

Секретно.

Циркулярно.

По Особому Отдѣлу.

26 Февраля 1914 г.

№ 167507.

Начальникамъ Губернскихъ Жандармскихъ Управленій, Отдѣленій по охраненію общественной безопасности и порядка, Жандармскихъ Полицейскихъ Управленій желѣзныхъ дорогъ, на пограничные пункты и Г.г. Офицерамъ Отдѣльнаго Корпуса Жандармовъ, вѣдающимъ розыскъ.

По 4 Отдѣленію.

По имѣющимся въ Департаментѣ Полиціи свѣдѣніямъ, въ ближайшемъ будущемъ предполагаютъ прибыть изъ заграницы въ Россію выдающіеся революціонные дѣятели Польской Соціалистической Партіи /бывшей революціонной фракціи/ Иосифъ Иосифовъ П и л ь с у д с к і й /клички "Зюкъ", "Мстиславъ", "Людвигъ", "Мартынь" и "Юстинъ"/, Титусъ-Антонъ Казимировъ Ф и л и п п о в и ч ь /клички "Титусъ", "Карскій" и "Стефанъ"/, Вацлавъ Томашевъ Б е р н а ц к і й /клички "Костекъ", "Чеславъ" и "Брунь"/ и литераторъ Вацлавъ С ѣ р о ш е в с к і й для осуществленія преступныхъ замысловъ такъ называемой "конспиративной комиссіи", учрежденной при Центральномъ Комитетѣ названной партіи.

24 MAR 1914

*допущено
перевести*

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Примѣты ихъ Пильсудскаго - 50 лѣтъ, выше средняго роста, худоцавый, блондинъ, на головѣ длинные волосы, носить видкую бородку, длинные, спускающіеся на губы усы, глаза всегда воспаленные, видъ угрюмый, одѣвается небрежно; Филипповича - около 40 лѣтъ, выше средняго роста, темный блондинъ, съ полнымъ круглымъ лицомъ, въ настоящее время обрилъ бороду и усы и очень коротко стрижетъ волосы на головѣ; Бернацкаго - около 25 лѣтъ, сред-

няго роста, блондинъ, съ худощавымъ, блѣднымъ лицомъ и выдающимися скулами, большіе, сѣме, глубоко сидящіе, глаза: примѣты Сѣрошевскаго пока неизвѣстны.

Филипповичъ, Бернацкій и Пильсудскій помѣщены въ розыскные циркуляры Департамента Полиціи - первый отъ 18 Августа 1911 года за № 96044/153 /подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Начальника Варшавскаго Губернскаго Жандармскаго Управленія/, второй - отъ 31 Августа 1907 года и 28 марта 1910 года за № № 150037/14 и 126022/93 /подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Судебнаго Слѣдователя по важнѣйшимъ дѣламъ Кѣлецкаго Окружнаго Суда/, и третій - отъ 16 Апрѣля и 5 Мая 1909 года за № № 151023/39 и 151027/43, по коимъ Пильсудскій подлежитъ аресту и препровожденію въ распоряженіе Начальника Отдѣленія по охраненію общественной безопасности и порядка въ гор. Варшавѣ.

Сообщая объ изложенномъ и препровождая фотографическія карточки Пильсудскаго, Бернацкаго и Сѣрошевскаго, Департаментъ Полиціи предлагаетъ Вамъ, милостивый Государь, розыскать всѣхъ названныхъ лицъ въ предѣлахъ ввѣреннаго Вашему наблюденію раіона, арестовать ихъ и, въ виду прежнихъ побѣговъ Пильсудскаго, Филипповича и Бернацкаго, содержать ихъ подъ усиленной стражей, причемъ, въ отношеніи Филипповича, Бернацкаго и Пильсудскаго поступить согласно упомянутымъ выше циркулярамъ, а въ отношеніи Сѣрошевскаго - возбудить переписку въ порядкѣ Положенія о государственной охранѣ.

О послѣдующемъ Департаментъ Полиціи проситъ Васъ телеграфировать.

Подписаль: Исп.об.Вице-Директора В а с и л ь е в ь.

Скрѣпилъ: И.д.Завѣдующаго Особымъ Отдѣломъ М. БРОЕЦКІЙ.

В ѣ р н о: Помощникъ Дѣлопроизводителя

[Handwritten signature]

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Вамъ, милостивый Госу-
дарь, въ предѣлахъ Ва-
шего батона, арестовать ихъ и, въ
случае необходимости, Филиппова и Бер-
нштейна, принять

Пильсудскій, Лосидръ - кличка "Добровскій" и "Зюк"
 Коп. 1/10 9/47

Стороженскій Вацлавъ
 Коп. 1/10 9/47

This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.

Nr. 14. Thema agendury pamytki z 17/30 kwietnia
1914 Nr. 777 do Sekretarja Departamentu Polityki.

Maki zarządy domowej Ekwilibracji że według
informacji agendury ciżniet "Konwja Tymczasowej"
i leader PPS, b-tyrakon renowacyjnej Przewodni edyt
obpawd gtożonych uławit Europy celem:

- 1) impelien ^{admiracji} "działyni ~~działyni~~ ^{organizacji} ~~działyni~~" i organizacj
ich tam, gdzie jeszcze nie istnieje;
- 2) popularyzowanie tych ~~działyni~~ ^{admiracji}.

Gtożone punkty dla penaeżyłnych wejowio ~~zostaj~~ ^{zostaj} ~~zostaj~~ ^{zostaj}
ustalono, ^{o z nich są} ~~zostaj~~ ^{zostaj} ~~zostaj~~ ^{zostaj}:

Parys - dla Francji - adres oficyalny dla korespondencyj -
adres Stowarzyszenia: 12 rue Ernest-Cresson, Paris.

Liege - dla Belgii - adres dla korespondencyj - adres
Sekretarja "Filarecy".

Drzno - dla Niemiec - adres dla korespondencyj: Dresden,
Friedrichstrasse 15, Poln. Acad. Verein Filarecy, adres

den jest Syniaczowy, gdzie wiadomo, że z powodu
kontaktów w Niemczech, trzeba korespondować w
języku "adriatic" ~~francuski~~ "po francusku".

Celem spopularyzowania "adriatic" ~~francuski~~ "francuski"
zdecydowano rozpropagować niektóre treści wy-
dawnictwa "Tymskiej Komisji", stosując odpo-
wiednie uwagi na dane przyki, przy czym ^{o ślad} redakcja
na Europe Zachodnie wcieli (francuski), Szpotański
i polski przez Andrzeja Strug, który jest zamieszkały
w Paryżu.

Wydawnictwo rękopiśmienne "Tymskiej Komisji" drukowane
jest w Paryżu w drukarni kooperacyjnej "Union"
(159 Boulevard St. Jacques i rue le Clerc).

(zobacz podpowiedź)

XIX d

Get

Совершенно секретно.

777

Имью честь доложить Вашему Превосходительству, что, по поступившим агентурным сведениям, член "Временной Комиссии" и лидер П. П. С. - бывшей революционной фракции ПИЛЬСУДСКИЙ совершил объезд главных городов Европы с целью:

1 | инспекции "стрѣлковых дружин" и организации таковых тамъ, гдѣ они еще не существуютъ;

2 | въ цѣляхъ популяризации этихъ дружинъ; Главные пункты для отдельныхъ районовъ уже учреждены и изъ нихъ извѣстны:

Парижъ - для Франціи - официальный адресъ для сношеній - адресъ Стромшевскаго: 12 *me Ernest-Resson Paris*

Льежъ - для Бельгій; адресъ для сообщеній - адресъ для секретаря "Филаретин",

Дрезденъ - для Германіи; адресъ для сообщеній -

Inscrips

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ

Господину Директору Департамента Полиціи.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Outg 1914 - (31)

женій "Dresden, Strahlenhausen", Poln. Acad. Verein Filarecja но адресъ этотъ временный, такъ какъ признано, что по этому адресу, въ виду германскихъ условій, трудно корреспондировать по деламъ "стрѣлковыхъ дружинъ".

Въ цѣляхъ популяризаціи "стрѣлковыхъ дружинъ" рѣшено возможно шире распространять изданія "Временной Коммисіи" переводить подходящіе изъ нихъ и на другіе иностранные языки, при чемъ редакцію для Западной Европы составили Сѣрошевскій, Шотанскій и польскій писатель Андрей Стругъ - всѣ трое проживающіе въ Парижѣ.

Русскія изданія "Временной Коммисіи" печатаются въ Парижѣ въ кооперативной типографіи "Union | уголь 13d St. Jacques и rue de Clerc".

Коллежскій Совѣтникъ

№ 777

Парижъ.

17/30 Апрелья 1914 г.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

1
Nr 15 primo agendy partyjnej z 24 czerwca / 7 lipca
1914 r. Nr 1167 do Dyrektora Departamentu Politycz.

W związku z zarządzeniem z 22 lutego r. b. Nr.
167316^{x1} ma być zatytułowany domem w sprawie Eklektycy-
zmu, według wiadomości agendy, znany działacz (były)
Partii Socjalistycznej Józef Prusowski nie zamieszkuje
i nie mieszka w Warszawie, lecz tylko w powiatowej
rokinie bieżącego przyjechał do Warszawy celem wygłosze-
nia referatu o "Politycznej ^{siemiej} Organizacji" (raport
z 24 lutego / 9 marca oraz 17/30 Kuriera r. b. Nr. Nr 393
i 777.^{xx}). Podobne referaty wygłasza ~~nie~~ w
kręgu intelektualistów Europy Zachodniej celem zaintereso-
wania społeczeństwa tymi problemami, co dzieje się w Anglii.
Co do zaś sprawy esera Stenarzewskiego, to on

x1 Patrz Nr 11 niniejszego zboru

xx) Patrz Nr 12 i 14 niniejszego zboru.

przedsiębiorstwa nie takiego, co mogłoby zainicjować
też tradycje, a ^{to się nie dzieje} ~~obecny~~ budowaniem obecnej empyrii.

(bude podpreu)

1167

Всѣлствіе предписанія отъ 22 Февраля с. г. за № 167316, имѣю честь доложить Вашему Превосходительству, что, по поступившимъ агентурнымъ свѣдѣніямъ, извѣстный дѣятель Польской Соціалистической Партіи Іосифъ И ^и л ь с у д с к і й въ Парижѣ не проживалъ и не проживаетъ, а лишь въ началѣ настоящаго года пріѣзжалъ въ Парижъ для прочтенія реферата о "Польской Военной Организациі" | доклады отъ 24 Февраля | 9 Марта и 17 | 30 Апрѣля с. г. за №№ 393 и 777 |. Подобные же рефераты, въ цѣль усиленія общества къ этому же движенію, были прочтены имъ и въ другихъ городахъ Западной Европы и между прочимъ въ Англии.

Что же касается до есъ-ера Строне^вскаго, то онъ дѣйствительно проживаетъ въ Парижѣ по адресу 12, *rue Ernest Cisson* и насколько извѣстно, неоднократно высказывался противъ отдѣльныхъ террористическихъ актовъ и признает

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ.

Господину Директору Департамента Полиціи.

Inscrits

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

лишь милитаристское движеніе въ Польшѣ. Въ ближайшемъ будущемъ Сѣрошевскій выйдетъ въ Познанскій край по своимъ литературнымъ дѣламъ; повѣдку свою онъ не скрываетъ и явно говоритъ о ней [докладъ за № IIII9 с.г.] .

Филипповича и Бернацкаго видѣли уже послѣ 22 Февраля въ Галиціи; послѣдняго - въ Закопанѣ.

Агентура заявляетъ, что, по ея мнѣнію, свѣдѣнія, изложенныя въ подписаніи за № I673I6 не соответствуютъ действительности. Она заявляетъ, что, вращаясь уже въ теченіе нѣсколькихъ лѣтъ въ польской колоніи она внесла безспорное убѣжденіе, что поляки особенно дорожатъ Франціей, какъ историческимъ мѣстомъ польской политической эмиграціи и никогда не предпримутъ ничего такого, что могло бы повредить этой традиціи и интересамъ современной эмиграціи въ частности.

Статскій Совѣтникъ

№1167

Парижъ.

24 Іюня | 7 Іюля 1914 года

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Nr. 16. Primo apendany paradykaj do dyrektora departa-
mentu Polisy z 10/23 grudnia 1914. Nr. 1676

Nam zanęty dowodzi brany Ekelinap ze, według
dowodowici agentów, tożymowany w raporcie Nr. 1392
r. b. Półradzi zodał mionowany generatem.

W szczegolnych legrowi, walczyciel przeciwo Ross,
znajduje się następujące osoby:

- 1) Mansperl, poddany rosyjski, członek powiatowy
Filarecz; w powiatach Sierpni r. b. znajduje się
w szkole oficerskiej legrowi polskich;
- 2) Bracia Gredziński, urodzeni w Taszkencie, członek
w powiatowej Filarecz;
- 3) Folkman miodowy, Stryż w polskiej zambomera
polekowi legrowi; poddany rosyjski; wyjechał z Stryżu
do Galicji we wrześniu r. b.

Pod miodowicami zodał zabity Sxtrenger, poddany ro-
syjski, miodowy polski mian.

(Brak podpisu)

Совершенно секретно.

1676

Имѣю честь доложить Вашему Превосходительству, что, по поступившимъ агентурнымъ свѣдѣніямъ, упоминаемый въ донесеніи за № 1392 с. г. П и л ь с у д с к і й произведенъ въ генералы.

Въ рядахъ польскихъ легіоновъ, сражающихся противъ Россіи состоятъ нижеслѣдующія лица:

1| М а н с п е р л ь, русскій подданный, членъ Парижской филареціи; въ началѣ августа мѣсяца с. г. находился въ офицерской школѣ польскихъ легіоновъ;

2| братья Г р е н д з и н с к і е, родомъ изъ Ташкента; члены Парижской филареціи;

3| Ф о л ь к м а н ь, младшій - служить въ польской жандармеріи при польскихъ легіонахъ; русскій подданный; въѣхалъ въ Галицію изъ Ліона въ Сентябрь сего года.

Подъ В л о д о в и ц а м и убитъ

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ

Господину Директору Департамента Полиціи.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

Manuscripts

✓
Ш т р е н г е р ъ, русский подданный, молодой польский писатель.-

Статскій Совѣтникъ

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

№ 1670

Парижъ.

10|23 Декабря 1914 года

№ 17. Pisma agencji parafowej z 22 grudnia 1914 r. / 4
Naczelna 1915. Nr. 1740 do Dyrektora Departamentu Lekars.

W uzupełnieniu raportu z 10/23 kwietnia r. b. Nr. 1392
mam zabrak obaw: braku Eksceleńcy z, według wy-
dumeteri agencji, początkowej służby Naczelnego Komitetu
Narodowego obejmować więcej podane osoby konkretnych
pewnych Gubern:

- 1) dr. Juliusz Leo, przez Różę Polkowską i Rejestrację
- 2) Tadeusz Cieplik (zadpoc Leo); 3) ks. ks. Władimir Grom-
nycki; 4) Ignacy Dąbrowski; 5) Jan Dębelski; 6) dr.
Ludomir Gierman; 10) hr. Leon Budzki; 11) dr. Szymon
Przybyła; 12) dr. Jan Rozwadowski; 13) hr. Aleksander
Skarbek; 14) Konstanty Srokowski (redaktor "Naszej Reformy");
- 15) dr. Ignacy Szejnhaas; 16) dr. Stanisław (Froński);
- 17) hr. Zdzisław Tarnowski; 18) dr. Stanisław Kosiński;
- 19) ks. ks. Andrzej Lubomirski; 20) dr. Jędrzej Marek
(Cieliecki); 21) Andrzej Średziński; 22) dr. Władysław

- 23) Antoni Kausner; 24) dr. Tadeusz
- Straziński; 25) Edmund Riedl; 26) dr. Aleksander
- Fogel; 27) Fumerek Wojcik; 28) dr. Stanisław
- Łęski; 29) Stanisław Grabki; 30) dr. Roman
- Krogulski; 31) Józef Sare; 32) Stefan Suzycki;
- 33) hr. Stanisław Badem; ^{34) dr. Bronisław Biecherkiewicz.} 35) Wacław Łukas;
- 36) Edmund Żeleński; 37) Krystyna dr. Józef Zajchowski;
- 38) Władysław Długosz; i 39) Jan Karol Fedorowicz.

Sarre

Przedkopia do utworzenia ogólnej organizacji, stowarzyszenia konserwacyjne Galten zarządzą organizacją do ogólnego programu ~~organizacji~~ publicy, na zasadzie którego ~~organizacji~~ administracyjnie "Naczelny Komitet Narodowy" administracyjnie są jedynymi do Galten. Co kolegiom Polakom będzie pomoc organizację publicy z elementami inżynierskimi, biologicznymi i przyrodniczymi
 21.2.1918 Kom. Nar.

Wojna

Chopoczenie

skony byci logiendnych przedkewekli i mimo to
 karelymowanc swq dzialalnosc u ustalonych literatur.
 Jozuneg Piszczkowskiego zorganizowali poprzesnie komi-
 dedy Polkiy ~~do~~ Organizacyi Narodowej, ktorych zadaniem
 bylo reprezentowanie w Komitecie Polskim Organizacyi,
 nowowrodziej ^{do} "Nacielnych Komitecie ~~do~~ Narodowej ^{do}"
 w Galicji.

Wobec NKW rozly neporozumienia. Datynkli
 i dzialajacy w Tarnobrzy i wim przedkewekli ~~nie~~
 partii demokratycznej, opierajac sy na ~~jakosci~~ ^{si},
 stali sy dzialaczami w "Nacielnym Komitecie Nardo-
 wym". W tym ze ciaste Komitet sy otrzymał nasy,
 decydujacy czas. Wopke rozplyte zeply wchodzaca
 Galicji i werty do Ciwoba. Wtema to zlogemimo Centrali
 i Niemiec partii, zotawcia to sredowiska przedkew-
 ekli ~~w~~ Galicji Wschodniej. do glosa preferendia
 polskiej "Przytulizkomo Kwapa" zalezdo admisio sy

poważniej; narodziła demokracja w Warszawie ~~wasz~~
 uelotyczna kontakt z narodową demokracją Galicji
 i w rezultacie tego przedstawienie narodowej demo-
 kracji Galicji wschodniej "podobnie" (partia wielkich
 właścicieli ziemskich w Galicji), brona palnawego, że
 ich ziemie ^{albo będącymi} są już ~~z~~ przez Rosjan, że w wypadku
 odwołanego zwycięstwa Rosjan będą Polacy wogóle, a
 oni w szczególności będą musieli za to zapłacić, a także
 że ogólny trend narodowy swym demokratycznym
 charakterem grozi im w przyszłości — zdecydowali się
 włączyć legionów ~~wschodniej~~ Galicji wschodniej pod przywództwem
 zbiranów do Rosjan i w związku z tym weszli
 z Narodowego Komitetu Narodowego.

Rozorganizowane legiony wschodnich i doniesienie
 taktyki przedstawiciele narodowej demokracji i "podo-
 bnie" ~~wschodniej~~ Galicji wschodniej powołały obywateli

Nie ma wątpliwości, że połączenie różnych grup
 w odnowionym w ten sposób "Narodowym Komitecie
 Narodowym" znacząco osłabiło. Niektóre elementy
 konserwatywne porzuciły w nim tylko z powodu
 obawy przedziewa o zdrady; a także i wśród innych
 partii Galicji nieprzychylnie przyjęto ^{przez protekcjonalno} ~~legionistów~~
 "Prionstajnska ^{nie} Kragę", # kłótnie austriackie i tak dalej
 Niem ^{co} ~~to~~ w ^{dotyczy} ~~dotyczy~~ do swego sąsiedztwa, a w
 szczególności do Polaków ^{legionistów} i ^{polaków}, wywołują wątpli-
 wości czy wybrany kierunek jest właściwy: które
~~te~~ elementy wspieranych stale się zwiększa i,
 będąc podporządkowanymi z sercem, obija także i samego
 Prionstajnskiego.

Odrobkiem polskiego ruchu narodowego w Galicji jest
 w chwili obecnej ~~to~~ na Śląsku austriackim.

Tamże zasięgi wychodzącej z górnego organu "Wiedomości Polaków", którego redaktorem i wydawcą jest polski socjalista Teodor Wieden. Organ ten drukuje się ~~na~~ w drukarni P. Mitregi, w budynku Domu Narodowego w Cefarnie i ma być rozprowadzany wszędzie Polakom ciwni ~~rozprzestrzeniany~~ przez specjalnych agentów.

W ~~inym~~ numerze ~~z~~ jego pisma z 14 grudnia na pierwszej stronie umieszczono następujący ~~z~~ apel:
Do Polaków, zrównany rozprzestrzenić.

< >

Apel ten kończy się wezwaniem do wyprawienia do legacji polskiej słowami: "Czekamy na was".

(brak podpisu).

No 12 od syt J. P. Tsudskiego
w Państwie w Tow. Geograficznem

XIX d

Совершенно секретно.

393/914

9 MAR 1914
Inscrits

Имѣю честь доложить Вашему Превосходительству, что, по поступившимъ агентурнымъ свѣдѣніямъ, 21 Февраля с.г. по нов.ст. въ залѣ "Географическаго Общества" въ Парижѣ, состоялся докладъ члена Центрального Комитета П.П.С. - бывшей революціонной фракціи - Пильсудскаго на тему объ "Организаціяхъ Стрѣлковыхъ Обществъ" | "Organizacje Strzelckie" |.

Предсѣдательствовалъ польскій писатель Сѣрошевскій,

Публики было до 500 человекъ, среди коихъ большинство поляковъ, такъ называемыхъ - "праваго берега", группирующихся вокругъ бібліотеки Мицкевича и польскаго національнаго музея | между ними престарѣлый сынъ Адама Мицкевича |; весь персоналъ Польской Батиньольской школы, старые польскіе эмигранты 63 года и ихъ семьи.

Пильсудскій, повидимому, рассчитывалъ на этого именно рода публику, ибо докладъ его былъ

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ

Господину Директору Департамента Полиціи.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

построенъ въ соотвѣтствіи съ этимъ составомъ и, указывая на разнаго рода критику "стрѣлковъ общества", онъ выдвинулъ лишь критику буржуазныхъ сферъ поляковъ, не вспомнивъ даже о тѣхъ обвиненіяхъ и замѣчаніяхъ, которыя были брошены по ихъ адресу разными социалистическими партіями и группами.

Сущность доклада Пильсудскаго заключается приблизительно въ нижеслѣдующемъ:

Характеристическія черты поляка въ исторіи - энтузіазмъ, извѣстная степень легкомыслія и переоцѣнка силъ, измѣряемая имъ не возможностью, а желаніемъ - словомъ - преобладаніе чувства надъ разумомъ - мозгомъ. Это именно чувство - сердце создавало настроенія, толкнувшія поляковъ къ возстаніямъ.

Къ сожалѣнію послѣ 63 года, наступаетъ реакція; андвигается лозунгъ - расчетъ, - разумъ и этотъ новый фетишъ такъ проникаетъ въ среду поляковъ, что если польскій поэтъ могъ раньше сказать, что "коршунъ выѣдаетъ мозгъ поляка, оставляя лишь его сердце" [критика романтизма поляковъ], то въ настоящее время онъ куда съ большимъ правомъ можетъ заявить, что "коршунъ съѣдаетъ сердце, оставивъ мозгъ или вѣрнѣе мозжечекъ".

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

...и, указывая
...онъ видятъ

Сухой расчетъ и разсудокъ довели, наконецъ 20-ти миллионный польскій народъ до состоянія своего рода политической покорности, несмотря на то, что подобное состояніе этого 20-ти миллионнаго народа является неслыханной аномаліей, чтобы народъ этотъ не имѣлъ никакого права рѣшать о себѣ - это несообразность логики и чувства.

Правда, до 1904 года - года революціи - двѣ главные силы польскаго народа - польскіе социалисты и партія народной демократіи имѣли еще на своемъ знамени лозунгъ "независимости Польши", но лозунгъ этотъ былъ лишь однимъ теоретическимъ умозаключеніемъ и не было ни желанія, ни энергіи превратить этотъ теоретическій лозунгъ въ соответствующій моментъ въ живое тѣло.

Разсудокъ съѣлъ и энергію и волю поляка; остались лишь одни слова и виѣдрился въ душу поляковъ - расчетъ. Умѣренность стала божкомъ поляка и 1904 годъ показалъ, какъ обѣ эти польскія силы измѣнили своему лозунгу. И хотя поляки принесли много жертвъ на алтарь революціи 1904 года и если въ конечномъ результатѣ полякамъ и достались нѣкоторыя измѣненія въ ихъ внутреннемъ строѣ Царства Польскаго и кое какъ расширились ихъ права вооб-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

4.

це въ Россіи, - то всё эти измѣненія произошли не благодаря ихъ личному дѣйствію, ихъ воли, ихъ личному усилію, но были результатомъ тѣхъ перемѣнъ, которыя произошли въ самой Россіи. Поляки несмотря на всю ихъ активность, играли лишь вспомогательную роль въ борьбѣ ради преобразованія государственной формы правленія въ Россіи и не заикнулись о томъ элементарномъ требованіи поляковъ, каковымъ является "независимость Польши".

Наступили годы реакціи и звѣрской мести побѣдителей. Въ эти именно годы образовался первый кружокъ стрѣлковъ среди членовъ П.П.С.- за границей, въ Галиціи; это было въ 1908 году. Вслѣдъ за этимъ, нѣсколько позже, образовался подобный же кружокъ среди народно-демократической молодежи, сгруппировавшейся въ оппозиціи изъ за официальной тактики Народовой Демократіи.

Причины возникновенія и образованія подобныхъ кружковъ таились въ чувствѣ униженія послѣ 1904 года и сознаніи, что въ критическій моментъ необходимо быть технически подготовленными. Кружки были безпартийными, но не потому, что признавали идею отсутствія партій въ польскомъ народѣ. Наоборотъ, кружки считали насущность разныхъ партій фактомъ и доказательствомъ культурности поль-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

польского народа, но, одновременно съ этимъ полагали, что въ виду особаго положенія польскаго народа у всѣхъ его партій имѣется общая цѣль и общій лозунгъ - "независимость Польши" и что во имя этого лозунга и ради борьбы за проведение его въ жизнь возможно въ этихъ цѣляхъ известное техническое объединеніе и даже общая организація.

Область первоначальной пропаганды кружковъ - была молодежь. Подобное явленіе нормально, такъ какъ всякое новое движеніе находитъ себѣ раньше и болѣе всего приверженцевъ среди молодежи - этихъ будущихъ мужей народа. Молодежь - это барометръ народа; то, чѣмъ увлекается молодежь сегодня, становится идеей народа завтра. Кружки были конспиративными и не только ради боязни разоблаченій сколько по той причинѣ, что члены кружковъ стѣснялись даже передъ своими политическими сотоварищами громко высказывать свои идеи - до такой степени членамъ кружковъ было очевидно, что утратившіе сердце не поймутъ ихъ.

1910-ый годъ значительно помогъ членамъ кружковъ. Въ этомъ году австрійское правительство, желая развить подготовку молодежи къ военной службѣ, на подобіе другихъ государствъ, издало законъ о стрѣлковыхъ обществахъ, военной подготовкѣ и т.п. Стрѣлковое движеніе легализирова-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

лось и въ общества. Эти стали допускаться и иностранные подданные. Къ началу австро-русскаго кризиса насчитывалось 600 стрѣлковъ. Съ наступленіемъ кризиса 1912-1913 г.г. движеніе стрѣлковъ становится идеей массъ народныхъ въ Галиціи и польской эмиграціи.

Возможность австро-русскаго вооруженнаго конфликта сразу поставила передъ каждымъ полякомъ вопросъ о поведеніи ихъ въ случаѣ войны и заставилъ всѣхъ ихъ выработать свое отношеніе къ стрѣлкамъ, къ идеѣ проведенія "независимой Польши". Въ случаѣ войны 600.000 поляковъ очутилось бы въ рядахъ русской арміи; 200.000 - въ рядахъ германской и 300.000 - въ рядахъ австрійцевъ. Эти 1.100.000 поляковъ были бы принуждены уничтожать другъ друга и къ тому же ради чуждыхъ имъ интересовъ и противъ ихъ воли. Уже одно это обстоятельство не позволило бы полякамъ остаться въ подобный моментъ безучастными жертвами междугосударственныхъ дразгъ. Но немилосердное право войны - это сила т.е. вооруженная подготовленность, и, если поляки хотятъ въ моментъ войны имѣть возможность вліять на свою судьбу, то они должны представлять изъ себя военную силу.

Къ кадрамъ молодежи подходятъ массы крестьянства и рабочихъ Галиціи. Движеніе принимаетъ постоянную форму.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

ибо только народные слои дают постоянство какому бы то ни было национальному движению. В настоящее время статистика показывает, что большую половину членов стрелковых обществ и дружин составляют сельские рабочие и крестьяне; более четверти членов состоит из городских рабочих и лишь пятую часть составляет академическая и прочая молодежь.

Как же отнеслось польское общество к стрелкам. Я не говорю, заявляет Пильсудский, о тех страницах брошенных в нас и которые порождены лишь завистью и т.п., так как грязь подобных обвинений сама по себе отсыхает и отпадает, не оставляя следов; я говорю о тех добросовестных возражениях и контр-доказательствах, которые нам приходилось отпарировать.

I | Нам говорили, что мы неосторожно нагромождаем взрывчатый материал, который может неожиданно вспыхнуть, даже помимо нашей воли, и создать 1863 год и породить новое несчастье. Но ведь 1863 год может родиться в самом Царстве Польском. К сожалению там нет пороха, там лишь расулок, трусость и подличание и лишь вступление наших стрелков в тот момент, когда мы их толкаем, будь то в момент войны или другой какой либо,

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

сумѣеть воскресить ихъ польскія доблестныя чувства и заставить ихъ взяться за оружіе и стать въ ряды, которые ослѣвываются ими теперь изъ за трусости и боязни. Въ Царствѣ Польскомъ лишь нѣкоторые ряды рабочихъ и молодежи вполне сознали это положеніе, но они не составляютъ еще ту силу, которая въ состояніи сама по себѣ породить возстаніе.

2| Намъ говорятъ, продолжаетъ Пильсудскій, что мы имѣемъ интересамъ Австріи. Но, помилуйте; говоря правду, Галиція есть составная часть Австріи - часть свободная и равноправная. Кто изъ васъ видѣлъ, чтобы въ министерствѣ Австріи не было поляковъ; кто изъ васъ видѣлъ, чтобы замѣстникомъ Галиціи не былъ полякъ и назначеніе котораго бы не произошло съ согласія представителей польскаго народа; кто изъ васъ посмѣеть утверждать, что вся администрація въ Галиціи не въ рукахъ польскаго народа. Да, Австрія это составное государство и одной такой составной частью ея и есть Галиція, не подчиненная ей, а союзная ея часть и служить Австріи на сей разъ значитъ служить польскому дѣлу; присоединить Царство Польское къ Австріи, это значитъ бороться "за независимость Польши".

3| Обвиняютъ стрѣлковныя общества въ томъ, что въ

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

9.

среди ихъ преобладаетъ вліяніе социалистовъ, но это происходитъ потому, что социалисты являются самымъ вліятельнымъ элементомъ въ массахъ; пусть и другіе слои положатъ столько энергіи для этого дѣла и этому общему дѣлу въ результатѣ будетъ лишь одна польза. - Впрочемъ "во Временной Комиссіи" преобладаютъ представители не социалистическихъ организацій и не можетъ быть рѣчи о маіоризаціи социалистовъ. - Вотъ отвѣтъ на всѣ обвиненія. - Не думайте, что мы работаемъ лишь для возстанія въ будущемъ; уже и въ настоящее время, подѣ нашимъ вліяніемъ, возрождается польская душа.

Очевиднымъ, кромѣ того, является и то, что, подѣ нашимъ вліяніемъ, снова вспомнила о нашемъ существованіи Европа; вспомнила лишь только теперь, ибо въ текущемъ году говорили о грекахъ, сербахъ, черногорцахъ, албанцахъ и не говорили бы о насъ, полякахъ, если бы сами не заставили говорить о себѣ. Европа, послѣ 1863 года забыла о насъ; мы перестали существовать для нея, такъ какъ сами прервали для себя дальнѣйшее свое существованіе. Но вотъ, наступитъ кризисъ; мы группируемъ свои силы въ ожиданіи столкновенія и звонъ только что выковываемаго нами меча уже слышатъ Европой. Вѣдь не что иное, какъ наше заявле-

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

ние о себѣ въ формѣ вооруженія и выраженія этихъ своей воли породило статьи въ англійской и французской прессѣ, гдѣ съ нами снова считаются....

Остается лишь отвѣтить, какой крѣпости будетъ тотъ мечъ съ которымъ мы пойдѣмъ въ борьбу - это зависитъ уже отъ всего польскаго народа. Чѣмъ сильнѣе будетъ его содѣйствіе, тѣмъ сильнѣе будетъ этотъ мечъ т.е. мы. - За этихъ содѣйствіемъ и за пониманіе насъ мы и обращаемся. За общедѣло."

Послѣ доклада Сѣрошевскій объявилъ, что у выхода будетъ производиться сборъ денегъ въ пользу "Военнаго Фонда" ["*Skarbnia Wojennego*"]. -- Денежный сборъ былъ успѣшный.

Общее настроеніе было приподнятое за исключеніемъ не большихъ круговъ социалистовъ изъ П.П.С. - "Лѣвицы" и "С.-Д.К.П. и Л.", которымъ Пильсудскій даже на ихъ упреки какъ напр. въ содѣйствіи съ "Народнымъ Союзомъ" не отвѣтилъ.

Докладъ Пильсудскаго въ колониальныхъ кругахъ сильно обсуждается; впервые онъ сознался такъ открыто въ томъ что "стрѣлки" въ случаѣ австро-русской войны будутъ имѣть цѣлью служить интересамъ Австріи, т. е. объеди -

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

СВОИ

11.

няютъ служеніе этой цѣли съ вопросомъ борьбы "за не-
зависимость Польши".-

Коллежскій Совѣтникъ

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

№ 393

Парижъ.

24 Февраля | 9 Марта 1914 г.

103

RÉPONDU

1740

Въ допoдненіе къ донесенію отъ 10|23 Сеп-
 тября с. г. за № 1392 имѣю честь доложить Ва-
 шему Превосходительству, что, по поступившимъ
 агентурнымъ свѣдѣніямъ, первоначальный составъ
 "Верховнаго Национальнаго Комитета" | "*Naczelny*
Komitet Narodowy " | состоялъ изъ ниже-
 слѣдующихъ лицъ, представителей всѣхъ партій
 въ Галиціи:

- I | Д-ръ Юліушъ Л е о, предсѣдатель поль-
 скаго кола въ Рейхератъ; 2 | Тадеушъ Ц е н -
 с к і й | *Cienki* | - замѣститель перваго;
 3 | Князь Витольдъ Ч е р т о р ы ж с к і й;
 4 | Игнатій Д а ш и н с к і й; 5 | Янъ
 Д е м б с к і й; 6 | д-ръ Людомиръ Г е р -
 м а н ь; 10 | Графъ Леонъ П и н и н с к і й;
 II | д-ръ Шимонъ П р ж и б ы л а; 12 | д-ръ
 Янъ Р о з в а д о в с к і й; 13 | Графъ Але-
 ксандръ С к а р б е к ь; 14 | Константинъ
 С р о к о в с к і й | редакторъ "Новой Рефор-

This photocopy may not be further reproduced and distributed
 without the specific authorization of the Hoover Institution.

ЕГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ

Его Высокоблагородию Директору Департамента Полиціи.

мъ"; 15| д-ръ Игнатій Штейнгаузъ; 16| д-ръ
Станиславъ Стронскій; 17| Графъ Здиславъ Тар-
новскій; 18| д-ръ Станиславъ Кашница;
13| князь Андрей Любомірскій; 20| д-ръ Сигиз-
мундъ Марекъ [адвокатъ]; 2| Андрей Средняв-
скій; 22| д-ръ Владиславъ Стесловичъ;
23| Артуръ Гауалеръ | *Kausner* |; 24| д-ръ
Тадеушъ Стражевскій; 25| Эдмондъ Ридль
| *Riedl* |; 26| д-ръ Александръ Фогель; 27| Фра-
цишекъ Вуйцикъ | *Wojcik* |; 28| д-ръ Стани-
славъ Глембинскій; 29| Станиславъ Граб-
скій; 30| д-ръ Романъ Кругульскій; 31| Юзефъ
Сарць; 32| Стефанъ Суфриукичъ; 33| Графъ
Станиславъ Градени; 34| д-ръ Томасианъ Вихер-
кевичъ; 35| Викентій Витосъ; 36| Эдмундъ
Зеленскій; 37| ксендзь д-ръ Юзефъ Зайхов-
скій; 38| Владиславъ Длугошъ и 39| Янь-Канты
Федоровичъ.

Приступая къ созданію общей организациі консерватив-
ные элементы Галиціи потребовади внесенія пункта въ общую
программу дѣятельности, по которому административная дѣя-
тельность "Верховнаго Национальнаго Комитета" распростра-
няется лишь на Галицію. Въ Царствѣ Польскомъ должна была

быть учреждена подобная же организація изъ мѣстныхъ элементовъ, которая должна была впоследствии объединиться съ галиційскимъ "Верховнымъ Национальнымъ Комитетомъ".

Проектъ имѣлъ цѣлью недопустить управленіе занятыхъ земель Царства Польскаго исключительно демократическими элементами, изъ которыхъ состояли польскіе легіоны и ихъ руководители. Пильсудскій постарался обойти этотъ пунктъ тѣмъ, что въ болѣе значительныхъ городахъ Привислинскаго края, занятыхъ австро-германскими войсками, были созданы Комиссаріаты польскихъ войскъ, которые фактически постарались использовать свое существованіе не только для національныхъ цѣлей, но и для созданія вліянія демократическихъ слоевъ. Вокругъ этихъ Комиссаріатовъ группировались главнымъ образомъ сторонники П.П.С. бывшей революціонной фракціи и Народнаго Рабочаго Союза; кромѣ того примыкали къ таковымъ отдѣльныя группы интеллигенціи изъ Фронды.

Организація Комиссаріатовъ и ихъ родъ дѣятельности вызвалъ протестъ представителей народной демократіи и "станчиковъ" въ Галиціи. Желая избѣжать упрековъ со стороны поименованныхъ представителей и все-таки продолжать свою дѣятельность въ избранномъ имъ направленіи, поимено-

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

женцы Пильсудскаго сьорганизовали изъ своихъ сторонниковъ на мѣстахъ скороспѣлые комитеты Польской Національной Организациі, которые и должны были представлять въ Царствѣ Польскомъ организацію, равносильную "Національному Верховному Комитету" въ Галиціи.

Въ средѣ "Верховнаго Національнаго Комитета" несогласія росли. Опираясь на фактическую силу, "Дашинскій и примыкающіе къ нему представители другихъ демократическихъ партій стали диктаторами въ "Верховномъ Національномъ Комитетѣ". Въ это же время названный Комитетъ получилъ новый рѣшительный ударъ. Русскія войска заняли восточную Галицію и вступили въ Львовъ. Увѣренность въ побѣдѣ Австріи и Германіи пала особенно въ средѣ представителей Восточной Галиціи. Къ голосамъ польскаго общества Привислинскаго края стали относиться серьезнѣе; народова демократія въ Варшавѣ вошла въ сношеніе съ народной демократіей Галиціи и въ результатъ представители народной демократіи восточной Галиціи "подоляковъ" [партіи крупныхъ помѣщиковъ въ Галиціи] принимая во вниманіе, что ихъ земли уже заняты или занимаются русскими, что въ случаѣ окончательной побѣды русскихъ полякамъ вообще и имъ въ частности придется поплатиться, а также то, что общее національное движеніе фактически своимъ демократическимъ характеромъ

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

СОРОДНИКОВЪ
ВЪСТАВЛЕНА П. С. С.

Грозить и ихъ интересамъ въ будущемъ, - рѣшили распустить подь предлогомъ приближенія русскихъ и другихъ образуемыхъ легионы Восточной Галиціи и сами частью внослѣдствіи выступили изъ "Верховнаго Національнаго Комитета".

Распускъ восточныхъ легионовъ и двуличная тактика представителей народной демократіи и "подоляковъ" въ восточной Галиціи вызвали негодованіе въ другихъ слояхъ населенія Галиціи. Пошли обвиненія и по непровѣреннымъ мѣстнымъ слухамъ, на основаніи обвиненія въ государственной измѣнѣ арестованъ австрійскими властями графъ Скарбекъ.

Желая усилить павшее значеніе "Верховнаго Національнаго Комитета", на собраніи своемъ 22 Ноября по нов.ст. послѣдній объявилъ свое объединеніе съ Польской Народной Организацией | *Polka Organizacja Narodowa* - Привислинскаго края|. Представители этой послѣдней въ "Верховномъ Національномъ Комитетѣ" состоятельныко Михаилъ Сокольниковскій, бывший комиссаръ польскихъ войскъ въ Кѣльцахъ, членъ П.П.С. - бывшей революціонной фракціи и профессоръ Краковскаго университета Вацлавъ Токаржъ. - Такимъ образомъ "Верховный Національный Комитетъ" становится сейчасъ "великой организацией двухъ частей Польши".

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

Несомненно объединение разных групп въ обновленномъ такомъ путемъ "Верховнаго Национальнаго Комитета" значительно ослабѣла. Нѣкоторые консервативные элементы остаются въ немъ лишь изъ опасенія быть обвиненными въ изменѣ; да и среди другихъ партій Галиціи непріязненная встрѣча легіоновъ со стороны населенія Привислинскаго края, пораженіе австрійцевъ и тактика Германіи по отношенію къ своему союзнику и въ частности къ полякамъ и польскимъ легіонамъ вызываетъ сомнѣніе въ вѣрности избраннаго ми пути. Число этихъ сомнѣвающихся элементовъ все усиливается и по мѣстнымъ извѣстіямъ сомнѣніе коснулось и самого Пильсудскаго.

Центромъ польскаго національнаго движенія Галиціи является въ настоящее время Цѣшинь | *Cieszyn* | въ австрійской Силезіи. - Въ Цѣшинѣ же съ 9 Декабря с. г. сталъ издаваться органъ "*Wiadomości Polskie*", являющійся органомъ польскихъ легіоновъ. Редакторомъ - издателемъ является польскій социалистъ Теодоръ Ведень; печатается названный органъ въ типографіи П. Митренги, въ зданіи Народнаго Дома въ Цѣшинѣ и онъ предполагается къ распропагандированію среди поляковъ русской арміи при посредствѣ специальныхъ агентовъ.

Во второмъ номерѣ этого органа | отъ 12 Декабря |, на

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.

DE RUSSIE
PRÈS LE MINISTRE DE L'INTÉRIEUR
POUR MISSIONS SPÉCIALES
FONCTIONNAIRE

первой страницѣ помѣдено нижеслѣдующее воззваніе:

"Къ полякамъ, русскимъ солдатамъ".

Поляки. Развѣ Вы не знаете о томъ, что это не война съ нѣмцами, какъ объ этомъ Вамъ вговариваютъ Ваши офицеры, а война съ нами, съ повстанцами, которые подняли оружіе за свободу, родины и сражаются на австрійской сторонѣ... Это Ваши; это тѣ повстанцы, о которыхъ Вы слышали отъ дѣдовъ и прадѣдовъ Вашихъ".

Сражаются за то, чтобы тѣ, сельскій житель, пересталъ быть этимъ несчастнымъ батракомъ у себя, брошеннымъ на усмотрѣніе каждаго земскаго стражника.

За то, чтобы вѣра не была лишь терпима, на господствующей - первой на родинѣ; чтобы сыновья твои не были высылаемы для отбыванія военной службы въ Сибирь, а служили бы у себя на родинѣ, въ своей арміи, въ польской. За то, чтобы ты дѣйствительно управлялъ въ своей гминѣ, имѣлъ бы свою польскую школу; дабы ты имѣлъ право голоса и въ правленіяхъ всего края и отъ него же и защиту въ случаѣ голоса и неурокая.

Сражаются за твои обиды, польскіе рабочіе; хотятъ отомстить тѣ сотни висѣлицъ, возведенныхъ Скалономъ, тѣ тысячи твоихъ товарищей, сосланныхъ въ Сибирь. Сражают-

*This photocopy may not be further reproduced and distributed
without the specific authorization of the Hoover Institution.*

ся за то, чтобы польское государство стерегло твою судьбу, защищало бы от вымогательства фабрикантовъ, обезпечило бы твою старость".

Заканчивается это воззвание призывомъ къ поступленію въ польскіе легіоны со словами "Идемъ Васъ".-

Статскій Совѣтникъ

№ 1740

Парижъ.

22 Декабря 1914 г. | 4 Января 1915 г.

This photocopy may not be further reproduced and distributed without the specific authorization of the Hoover Institution.